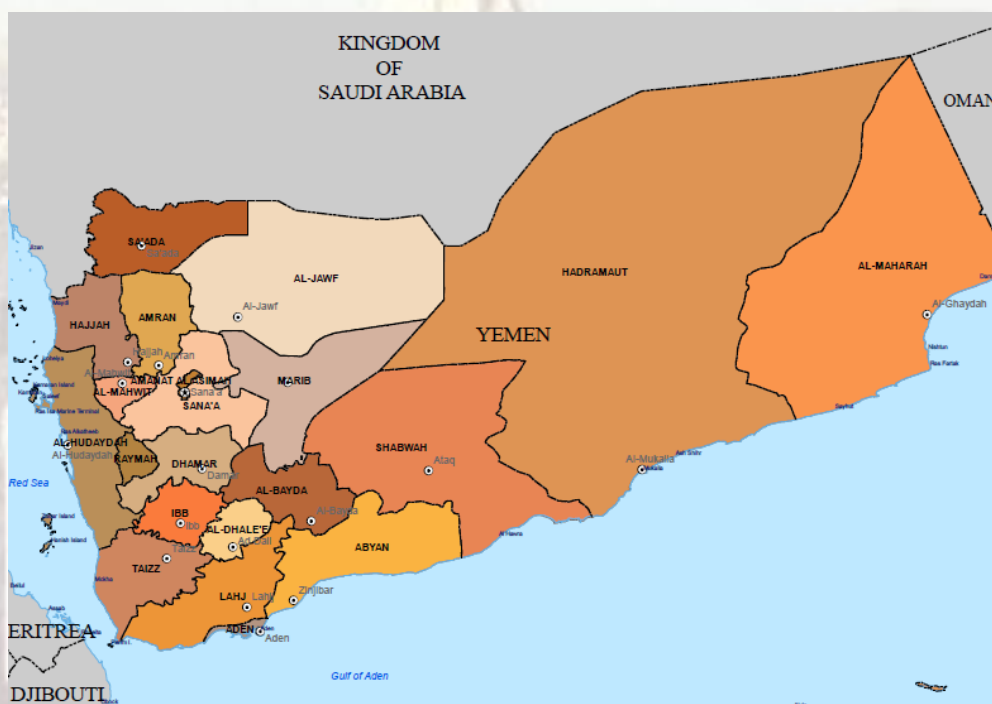

JEMENS KONFLIKTER

UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), 12 November 2009

Föreliggande sammanställning redovisar inte nödvändigtvis Migrationsverkets officiella inställning i alla delar. Den ger bara en ingång till det mångfacetterade Jemen, med fokus på förhållanden som påverkar jemeniters säkerhet 2011. Inte heller i den delen gör den anspråk på att vara uttömmande utan bör vägas mot annan befintlig information, och ska inte ensam läggas till grund för avgörandet i ett enskilt ärende. Lejonparten av de uppgifter som sammanställts här har inhämtats och bearbetats i november-december 2011.

LIFOS

GB-Lifos@migrationsverket.se

*"Den olyckligaste mannen är han som rider på ett lejon, eller styr över Jemen."*¹

Innehåll

Kontext Jemen.....	3
Arabisk vår och höst.....	5
Några centrala aktörer	6
Något om militära lojaliteter och styrkeförhållanden under hösten.....	9
General People's Congress (GPC).....	10
Joint Meeting Parties (JMP), National Revolution Council & Yemeni National Council	10
Al-Houthi – och landet i norr	11
Al-Hiraak al-Janoubi (Södra rörelsen)	13
Al-Qaïda in the Arabian Peninsula (AQAP) & Ansar al-Sharia.....	14
Jemenitiska statens prestationsförmåga	16
Myndighetskontroll och rättsskipning.....	16
Noteringar om mänskliga rättigheter och utsatta kategorier i Jemen...	18
Aktuellt säkerhetsläge, internflyktingar (inkl. karta)	20
Notering avseende flyktingar och migranter.....	24
Källor och referenser.....	25
Kartor	33

¹ Gammalt jemenitiskt ordspråk ur Sohlmans *Arabia Felix i terrorns tid - Resor i Jemen*, 2007, s. 181. Boken erbjuder i sin helhet bra och lättillgänglig Jemenintroduktion. Så även International Crisis Group (ICG), *Breaking Point? Yemen's Southern Question*, Middle East Report No 114, 2011-10-20 och Yemen Armed Violence Assessment/Small Arms Survey, *Fault lines: Tracking armed violence in Yemen*, 2010-05.

Kontext Jemen

Jemen är Arabiska halvöns minst utvecklade land, med en i hög grad rural², underutbildad och snabbt växande befolkning drabbad av konflikter kring land, sinande vatten³ och oljeresurser, vilka beräknas ta slut år 2017. Det är ett av världens ”högst” rankade länder efter index över fallerande stater⁴ och korruption.⁵ I tillägg lär det vara världens näst mest vapentäta⁶ och har av en rad initierade tankesmedjor och bevakare länge framställts som en svag centralmakt, starkt präglad av klan-/stamtradition och -styre samt på randen till desintegration eller fullskaligt inbördeskrig.⁷

Jemen/*Republic of Yemen*, som alltid styrts av president Ali Abdullah Saleh, bildades i maj 1990 vid sammanslagningen av det arabnationalistiska samtidigt traditionalistiska Nordjemen/*Yemen Arab Republic* (YAR, under Salehs ledning sedan militärkupp år 1978) och det marxistiska Sydjemen/*People's Democratic Republic of Yemen* (PDRY).⁸ År 1994 utbröt inbördeskrig f.d. nord och syd emellan men nord utgick med segern och den enade republiken överlevde, men med en mycket större mängd vapen i omlopp i icke-statliga händer.⁹ Den omdiskuterade ”Södra frågan/saken” (*al-qadiya al-janoubiya*) lever vidare i det, enligt egen uppgift, negativt särbehandlade syd och separatismen tenderar att göra sig mer gällande genom Hiraak al-Janoubi (Södra rörelsen).¹⁰

Vidare destabiliseras landet av lokala motsättningar mellan grupper bland de zayditiska (shia) muslimerna i norr (ca 400 klaner/storfamiljer)¹¹ – varav

² Se Yemen Central Statistical Organisation's interaktiva karta över provinser, folkmängd etc. <http://www.cso-yemen.org/index.php>.

³ Enligt uppgifter från jemenitiska myndigheter (2010) dödas varje år minst 4000 personer i samband med konflikter/vendettor över land och vatten i Jemen (Yemen Armed Violence Assessment/Small Arms Survey, 2010-10-01) – vilket sannolikt innebär ett högre antal än antalet stridsrelaterade dödsfall i andra former av konflikter som pågår i landet.

⁴ Av 177 stater som the Fund for Peace analyserat efter 12 väsentliga indikatorer på utmaningar mot nationalstaten – bl.a. fattigdom, standard på offentliga tjänster, hot mot nationell säkerhet – rankas Jemen idag som nr 13 och i en negativ trend de senaste åren. Endast Somalia och Tchad bedöms idag ligga på en högre ”alert-nivå” (se vidare The Fund for Peace, *The Failed States Index 2011 Interactive Grid*, 2011-06, eller Foreign Policy, *The Failed States Index 2011, The Rankings, Years 2009-2011*, 2011-06-17).

⁵ Transparency Internationals årliga värdering refererad i Yemen Times, *Yemen slides down the corruption scale*, 2011-12-04.

⁶ Yemen Armed Violence Assessment/Small Arms Survey, 2010-05.

⁷ Yemen Armed Violence Assessment/Small Arms Survey, 2010-10-01; AEI CriticalThreats, *Yemen Crisis Situation Reports*, Updates 1-112, 2011-05-25 – 2011-12-05; FOI, *Yemen in Crisis – Consequences for the Horn of Africa*, 2010-03-01; ICG, CrisisWatch Database, *Yemen*, 2011-11-01 (jämte mediakällor).

⁸ Sydjemens provinser utgjordes grovt sett av de nuvarande provinserna Aden, Abyan, Al-Dhale'e, Hadhramawt, Lahj, Al-Mahra och Shabwa. En del av al-Baydah tillhörde dock tidigare Sydjemen medan norra delen av Al-Dhale'e tillhörde Nordjemen (ICG, 2011-10-20).

⁹ ICG, 2011-10-20; The Fund for Peace, *Country Profiles, Profile: Yemen*, 2011-07-07; Yemen Armed Violence Assessment/Small Arms Survey, 2010-05; BBC News, *Yemen profile, Overview*, 2011-10-11; Sohlman, 2007, s. 300-304.

¹⁰ ICG, 2011-10-20.

¹¹ The Fund for Peace, 2011-07-07.

vissa, med *al-Houthimilisen* i spetsen, slåss för autonomi med hänvisning till Sana'as förbiseende och det tusenåriga teokratiska styresskick som rådde före det moderna Nordjemen (efter inbördeskrig 1962-70¹²) – och sunni muslimerna¹³ (majoriteten shafiiter), varav vissa s.k. salafister eller wahhabiter. Saleh, själv zaydit, anklagar shiitiska Iran och Hizbollah för stöd till *al-Houthimilisen*.¹⁴ Andra aktörer, bland dem Saudiarabien, anklagas för stöd till extremistiska salafistiska och/eller wahhabitiska sunniklaner. Saleh har till 2011 kunnat manipulera olika klaner i norr i syfte att fragmentera oppositionen.¹⁵ Motsättningarna på rent religiösa grunder jemeniter emellan ska dock inte överdrivas. Shafiiter och zayditer kan be sida vid sida i Jemens moskéer och gör generellt själva ingen stor skillnad mellan de två riktningarna.¹⁶

Den absoluta majoriteten av Jemens 24,3 miljoner invånare (FN 2010) är av arabisk etnicitet. Vidare finns bl.a. invånare med etiopiskt ursprung, al-Akhdam. Fördelningen efter religionstillhörighet är cirka 52% sunniter, 46% shiiter och 2% andra.¹⁷ Till dessa andra hör Jemens krympande judiska befolkning om några hundra personer, bl.a. i Raydah, Amran, och ett fåtal bahaier, hinduer och kristna.¹⁸

Mellan en fjärdedel och hälften av jemeniterna anser sig ha en klar stam-/klantillhörighet/-identitet. Detta gäller i synnerhet dem som lever i de norra högländerna där landets tre huvudklankonfederationer Hashid, Baqil och Maddhaj har sina ursprungliga hemvister,¹⁹ med Hashids [över] 4 miljoner medlemmar koncentrerade kring Sana'a och Baqils [över] 7 miljoner medlemmar koncentrerade till provinserna al-Jawf, Ma'arib och Dhamar.²⁰

En ytterligare väsentlig utmaning för den jemenitiska nationens sammanhållning är att landet blivit bas för al-Qaïda in the Arabian Peninsula (AQAP), efter en sammanslagning av al-Qaïdas tidigare Jemen-respektive Saudigren i januari 2009. AQAP antas inte ha mycket mer än 400 egna aktiva medlemmar i Jemen, men ser ut att stå på tillväxt och har ett stödnätverk av klaner och lierade militanta i alltfler delar av landet.²¹

I analys i november gör Yemen Post (och många med dem) bedömningen att allt inte kommer att vara frid och fröjd i Jemen efter att Saleh tvingats

¹² Yemen Armed Violence Assessment/Small Arms Survey, 2010-05. Se vidare ICG, *Yemen: Defusing the Saada Time Bomb*, 2009-05-27.

¹³ The Fund For Peace, 2011-07-07.

¹⁴ Aljazeera, *Yemen's Shia dilemma*, 2011-05-24.

¹⁵ Ibid.

¹⁶ Sohlman, 2007, s. 22.

¹⁷ The Fund For Peace, 2011-07-07; BBC News, 2011-10-11. Enligt Sohlman, 2007, s. 22, är ca två tredjedelar av Jemens befolkning shafiiter och resterande (muslimer) zayditer (främst i norr).

¹⁸ Sohlman, 2007, s. 81.

¹⁹ Yemen Armed Violence Assessment/Small Arms Survey, 2010-05.

²⁰ Sohlman, 2007, s. 188.

²¹ ICG, 2011-10-20; AEI CriticalThreats, *Yemen Crisis Situation Reports*, Updates 1-115, 2011-05-25 – 2011-12-12.

signera avtal baserat på Gulfstaternas initiativ (GCC 101). Jemeniterna bereder sig på en period man befärrar kan bli lika instabil som de första tio månaderna 2011. Saleh väntas göra vad som står i hans makt för att bibehålla inflytande. Attacker mot civila väntas fortsätta och mord på dem som blivit en politisk börda lär äga rum, särskilt som fungerande domstolar, polisstationer och operativ ordningsmakt är en bristvara. Blodspillan lär inte leda till brottsutredningar, enligt jemenitiska bedömare.²² Salehs fortsatta ambitioner bekräftas av fredspristagare Nawakul Karman.²³

Oaktat mer eller mindre stabil instabilitet både före och efter det moderna Jemens tillblivelse, kan i skrivande stund inte sägas att de värsta scenarierna slagit in. Lokalt och provinsieellt riskerar de att göra det, nationellt finns också annan potential. FN:s sändebud i Jemen poängterar i dagarna vikten av att shiarebeller i norr och separatister i söder inkluderas i den ”sköra fred” som för närvarande råder i Sana’a.²⁴

Arabisk vår och höst

Den arabiska våren når Jemen i slutet av januari 2011, parallellt med att den når Egypten. Under februari månad ökar landsomfattande gatuprotester med reformkrav i intensitet och omfattning – främst i huvudstaden Sana’a. Den 18 mars beskjuts obehäpnade demonstranter av regimen kryptiskt och säkerhetsstyrkor i samband med demonstrationer utanför Sana’a universitet och på det s.k. Change Square. 53 civila dödas och ett par hundra personer skadas, varefter en rad avhopp av ministrar ur den jemenitiska regeringen, medlemmar i överhuset (Shura Council), andra parlamentariker, en rad inflytelserika klanledare och guvernörer samt centrala aktörer inom den jemenitiska försvarsmakten sker. Ömsesidiga hot och väpnade skärmytslingar mellan det Republikanska gardet och avhoppade arméenheter förekommer på olika platser i Jemen, varför Migrationsverket i det läget beslutar om inhibition av verkställigheter till Jemen.²⁵

OHCHR noterar att kravaller och kidnappningar av säkerhetsofficerare i Taiz under våren och sommaren, följs av attacker mot det s.k. Freedom Square i Taiz. I sammanhanget dödas dussintals demonstranter och bränns demonstrationstält på platsen, varefter klanmilis börjar gå in mer aktivt till skydd för demonstranter. Ett antal drabbningar äger rum i Jemens större städer under sommaren och en våldsammare maktkamp mellan Salehlägre och oppositionssidan materialiseras, parallellt med att extremistrelser tar tillfället av maktvakuum i akt i norr och söder. OHCHR bedömer att

²² Yemen Post, *The Worst is Ahead for Yemen; Saleh Signing with Start new Era of violence*, 2011-11-09; Yemen Post, *Progress or No Progress in Yemen*, 2011-11-21.

²³ Reuters, *New Yemen cabinet meets; Nobel winner says Saleh wants*, 2011-12-10.

²⁴ Reuters, *U.N. tries to bolster Yemen peace*, 2011-12-12.

²⁵ Migrationsverket, *Rättschefens instruktion angående verkställigheter till Jemen*, 2011-03-22 (RCI 10/2011).

regeringen förlorat effektiv kontroll över delar av landet och de större städerna till väpnad opposition.²⁶

International Crisis Group (ICG) noterar att våldet exploderar i Sana'a när regimen i september går till attack mot protestläger i staden, med över 26 civila dödsoffer under ett dygn, varpå de värsta striderna sedan mars utbryter dagarna kring president Salehs återvändande till hemlandet (efter behandling i Saudiarabien), när trupper lojala med den avhoppade general Ali Mohsen al-Ahmar engageras på oppositionssidan. Över 100 människor dödas i strider. Strider mellan armén, allierade klankrigare och islamistmilis fortgår i Abyan parallellt.²⁷ Efter september månads drabbningar framhåller general al-Ahmars läger att ca 190 demonstranter och avhoppade soldater dödats och 2300 andra skadats efter att Saleh återvänt till Sana'a. I mitten av oktober eskalerar våldet åter i Sana'a och Taiz.²⁸

Al-Hassaba, sheikh Sadeq al-Ahmars hemkvarter i norra Sana'a uppges med tiden ha blivit en spökstad. I oktober uppges de stridsdrabbade områdena i Sana'a ha blivit fler; bl.a. äger strider rum i Sana'as gamla stad. Vidare ökar konfliktintensiteten i områden norr om huvudstaden, bl.a. i Arhab och Nihm. Katyusharaketer, granatkastare och tung maskingevärseld skjuts av bägge sidor. Stridernas intensitet tvingar familjer från Hay Sufan, Jerraf, Nahdha, Hayel, Zubairi, Baghdad, Zeraa och Qaa i centrala och nordvästra delarna av Sana'a att söka sig till säkrare platser utanför huvudstaden.²⁹ Den 21 oktober antar FN:s säkerhetsråd en resolution som fördömer våldet och understryker vikten av Gulfstatsinitiativet för maktöverlämning.³⁰

I *Yemen Posts Revolution Updates November 2011*, redovisas incidenter i Sana'a, Taiz, Arhab, Hajjah och andra områden i landet under november månad.³¹ ICG:s sammanfattning den 1 december är att dödstalen i strider mellan Salehlojala styrkor och oppositionslojala i Sana'a, Arhab och Taiz stiger. I norr dödas minst 25 människor i strid mellan al-Houthimilis och sunnitiska islamister, medan strider rasar mellan regeringsstyrkor och lokala klankrigare mot militanta islamistgrupper i Abyan.³² I skrivande stund, den 12 december, råder vapenvila och avspänning i Sana'a och Taiz.

Några centrala aktörer

Arab Center for Research & Policy Studies pekar på klanerna/stammarna, armén, ungdomsrörelsen, GPC och oppositionspartierna som alla centrala

²⁶ OHCHR, *Report of the United Nations High Commissioner for Human Rights on the visit by the Office of the High Commissioner for Human Rights to Yemen*, 2011-09-16.

²⁷ ICG, CrisisWatch Database, *Yemen*, 2011-10-01; ICG, *Breaking Point? Yemen's Southern Question*, Middle East Report No 114, 2011-10-20; ICG, CrisisWatch Database, *Yemen*, 2011-11-01.

²⁸ IRIN, *YEMEN: Fighting escalates in Sana'a*, 2011-10-19; ICG, CrisisWatch Database, *Yemen*, 2011-11-01.

²⁹ IRIN, *YEMEN: Fighting escalates in Sana'a*, 2011-10-19.

³⁰ ICG, CrisisWatch Database, *Yemen*, 2011-11-01.

³¹ Se t.ex. Yemen Post, *Yemen Revolution Updates* Nov 9-21, 2011.

³² ICG, CrisisWatch Database, *Yemen*, 2011-12-01.

för hur Jemens framtid utvecklas. De första två utgör hörnstenarna i det jemenitiska systemet och måste hanteras med en ny approach. Så länge begreppen klan och stam står över rättsstatsbegreppet och armén inte går tillbaka till barackerna kan ingen modern demokratisk stat åstadkommas.³³

Ali Abdullah Saleh

Med 33 år vid makten har Saleh visat sin förmåga att balansera landets klaner. Tillhörande Sanhanklanan ingår han själv i landets mäktigaste och näst största klankonfederation, Hashid, vars ledarskap vänt honom ryggen 2011. Hans närmaste släktingar finns fortfarande på strategiska poster inom politiskt etablissemang, bl.a. inom paraplypartiet General People's Congress (GPC) och militärapparaten, vilket ger Saleh en stark maktbas i landet. Det Republikanska gardets elitstyrkor leds av sonen (brigadgeneral) Ahmed Ali Abdullah Saleh, kravallpolis och andra säkerhetsgrenar av brorsonen Yahya och presidentens livvaktstyrka av brorsonen Tariq. Bröder och nära släktingar sitter även på nyckelpositioner inom militär och underrättelsetjänst. Klanledare och andra eliter betalas för lojalitet.

Det senaste decenniet förefaller Salehs nätverk ha börjat krackelera i och med minskande oljeintäkter och minskad förmåga att distribuera välfärd i landet. Med den Arabiska vårens ankomst till Jemen har fler av Salehs tillkortakommanden hunnit ifatt honom. Protester äger rum över hela landet, i synnerhet i Sana'a och Taiz, och har med tiden spridits i bredare folklager, från studenter till många delar av landets splittrade opposition inklusive al-Houthimilisen och den Södra rörelsen. Tidigare allierade centrala aktörer som Hashidklankonfederationens ledare sheikh Sadeq al-Ahmar och dennes ekonomiskt och politiskt inflytelserika bröder samt 1 pansardivisionens chef (tillika befäl över den nordvästra militärzonen), general Ali Mohsen al-Ahmar har vänt sig mot Saleh.³⁴ En attack mot presidentpalatsets moskéområde i juni dödade flera och skadade Saleh, varefter han tvingades uppsöka läkarvård i Saudiarabien. Hans återkomst innebar destabilisering.³⁵

Den 23 november återvände Saleh till Riyadh för att signera maktöverlämningsavtalet *GCC 101* med oppositionen utarbetat av Gulf Cooperation Council (GCC). Enligt avtalet lämnar Saleh, mot att han erhåller åtalsimmunitet, över sina befogenheter till vicepresident Abd ar-Rabbu Mansour Hadi, som i samråd med oppositionen sätter samman en övergångsregering och kallar till presidentval inom tre månader.³⁶

³³ Arab Center for Research & Policy Studies, *The Yemeni Revolution: replacing Ali Abdullah Saleh, or replacing obsolete institutions?*, 2011-05-29.

³⁴ Aljazeera, *Profile: Ali Abdullah Saleh*, 2011-09-23; Aljazeera, *The struggle for succession in Yemen*, 2011-06-05.

³⁵ IRIN, *YEMEN: Fighting escalates in Sana'a*, 2011-10-19; . Yemen Post, *Death in Taiz as UN Envoy Arrives in the Capital, Sana'a*, 2011-11-10;

Yemen Times, *Ninety-four killed since UN resolution 2014*, 2011-11-16;

Yemen Times, *Eleven killed, 40 injured in Taiz*, 2011-11-02;

Yemen Times, *Fresh violence follows Saleh and Muhsen truce*, 2011-10-27.

³⁶ För närmare detaljer, se Yemen Post, *GCC 101 Explained*, 2011-11-23.

Den 27 november utnämner Hadi oppositionsledaren Mohammed Basindwa till premiärminister att bilda övergångsregering. Basindwa var GPC-medlem och utrikesminister (1993-96) innan han för tio år sedan började agera oberoende, och sedermera i somras utsågs till ordförande för oppositionens övergångsråd, Yemeni National Council.³⁷ Medan strider fortsatt i Sana'a, Taiz, Sa'adah och Abyan, har ett febrilt förhandlingsarbete för att sätta samman en nationell samlingsregering med representanter för GPC och opposition pågått. Efter dekret från vice president Abd ar-Rabbu Mansour Hadi presenterades 7 december en 35-manna ministär som ska leda landet tills val kan hållas 21 februari.³⁸ GPC behåller de centrala försvars- och utrikesportföljerna, medan oppositionen erhåller finans- och inrikesministerposterna.³⁹ Salehs vilja att lämna makten bakom sig är föremål för diskussion i initierade kretsar.⁴⁰ Den 10 december installeras den 34-mannaregering som ska leda landet till parlamentsval och vice president Hadi formellt kan ta över presidentposten.⁴¹ Protester fortsätter.

Sheikh Sadeq al-Ahmar

Sheikh Sadeq al-Ahmar (f. 1956 i Amran) är sedan 2008 ledare för Hashid, den näst största men mäktigaste klankonfederationen i Jemen. Som son till den framlidne Sheikh Abdullah bin Husayn bin Nasser al-Ahmar - en nyckelfigur i modern jemenitisk historia – ärver han en central roll i det jemenitiska klansystemet = samhället.

I februari 2011 lämnade Sadeq al-Ahmar GPC. Den 20 mars intog al-Ahmar inställningen att Saleh ska lämna presidentposten. 24 maj övergick dittillsvarande politiska friktioner i strider mellan klanmilis lojal al-Ahmar och regeringstrupper lojala med Saleh i centrala Sana'a. Saleh utfärdade arresteringsorder avseende al-Ahmar och dennes nio bröder.⁴² Sporadiska strider mellan de två lägren har pågått sedan dess, främst i Sana'a.

General Ali Mohsen al-Ahmar

General Ali Mohsen al-Ahmar, chef för 1 pansardivisionen, den största divisionen inom den reguljära jemenitiska armén, och den norra militärzonen har beskrivits som den mäktigaste militära befälhavaren i landet. Han var tidigare nära allierad med Saleh, men hoppade av "till skydd för" oppositionen efter regimen attacker mot demonstranter i Sana'a 18 mars. Sedan dess har en rad väpnade skärmytslingar, attentatsförsök och,

³⁷ BBC News, *Yemen opposition leader Mohammed Basindwa named prime minister*, 2011-11-27; Reuters, *Yemen names opposition leader Basindwa as premier*, 2011-11-27; Yemen Post, *Basendowah Charged with Forming New Government*, 2011-11-27.

³⁸ Se vidare Yemen Post, *Yemen Opposition Desperate to unify its lines*, 2011-12-06; Aljazeera, *Yemen forms new unity government: Details of new government, which includes a 35 member cabinet, released amid continued violence in capital*, 2011-12-07.

³⁹ Reuters, *Yemen vice president sets up unity government*, 2011-12-08.

⁴⁰ Reuters, *New Yemen cabinet meets; Nobel winner says Saleh wants*, 2011-12-10.

⁴¹ Aljazeera, *Yemen transition government starts work*, 2011-12-10.

⁴² Aljazeera, *The struggle for succession in Yemen*, 2011-06-05; Aljazeera, *Profile: Sheikh Sadiq al-Ahmar*, 2011-05-26.

periodvis, relativt ihållande strider mellan det Republikanska gardet (jämför andra regimlojala element) och Mohsenlojala trupper ägt rum.⁴³

Något om militära lojaliteter och styrkeförhållanden under hösten

Utöver flotta och flygvapen, uppges Jemens väpnade styrkor i oktober (mycket) grovt sett vara indelade efter traditionell armé, i hög grad lojal med general Ali Mohsen al-Ahmar, respektive det Republikanska gardet, under befäl av Ahmed Saleh. Enligt militära experter bedöms al-Ahmars 1 pansardivision ha minst 30 000 man, vältränade för strid i bebyggelse, till sitt förfogande. Det Republikanska gardet är också månghövdat och betraktas som elittrupp, men uppges sakna betydande kompetens om strid i bebyggelse.⁴⁴ Det kompletteras dock, som framgått, av kravallpolis och andra säkerhetsgrenar under ledning av Salehs brorson Yahiyah, presidentens livvaktstyrka under ledning av brorsonen Tariq, och flygvapnet, under ledning av Salehs halvbror Mohammed Saleh al-Ahmar, samt bröder och nära släktingar på nyckelpositioner inom underrättelsetjänster.⁴⁵

Antalet oppositionella klankrigare lojala med Hashid/sheikh Sadeq al-Ahmar är svårbedömt, men torde röra sig om åtskilliga tusen med hänsyn till konfederationens storlek. De uppges ha god tillgång till vapen. Även regeringen Salehs sida ska kunna mobilisera ett betydande antal lojala klankrigare, vilket ökar risken för mer utdragna vendettor. Exempelvis förlorade den Salehlojala sheikh Saqhir ben Aziz sin yngre bror i strid med al-Ahmarlojala krigare i nordvästra Sana'a 16 oktober. Den incidenten innebär nu att två storfamiljer låsts fast i blodsfejd.⁴⁶

I November uppges ett stort antal nya avhopp från tidigare regimlojal sida till oppositionssidan ske – även från det dittills mest Salehlojala Republikanska gardet.⁴⁷ Dessförinnan, i månadsskiftet oktober/november, rapporteras dock omfattande rekrytering av nya soldater, inklusive barnsoldater, ske hos alla stridande parter i Jemen.⁴⁸ Trots uppgifter om vapenvila mellan traditionellt regimlojala förband och avhoppade arméförband värvas nya rekryter oavbrutet. Tusentals unga män och barn, drivna av fattigdom, rekryteras pga. icke försumbar risk för inbördeskrig. Enligt källa hos 1 pansardivisionen hade 5000 nya soldater rekryterats dit endast under oktober månad. Enligt källa inom regimlojal säkerhetstjänst hade även Saleh i oktober beordrat rekrytering av tusentals nya soldater till regeringssidan. 12 000 nya rekryter skulle inkallas innan månadens slut.

⁴³ Ibid.

⁴⁴ IRIN, *YEMEN: Fighting escalates in Sana'a*, 2011-10-19; Aljazeera, *Profile: Ali Abdullah Saleh*, 2011-09-23.

⁴⁵ The Wall Street Journal, *Yemen Forces Attack Areas of Opposition*, 2011-11-26.

⁴⁶ IRIN, *YEMEN: Fighting escalates in Sana'a*, 2011-10-19.

⁴⁷ Yemen Times, *400 troops abandon Saleh*, 2011-11-20.

⁴⁸ Yemen Times, *Intensive army recruitment feeds ongoing conflict*, 2011-10-27; Yemen Times, *Eleven killed, 40 injured in Taiz*, 2011-11-02.

De flesta Salehlojala förband finns i Sana'aprovinsen, koncentrerade kring det Republikanska gardets tre baser i Arhabdistriktet, där regelbundna strider med oppositionella klankrigare äger rum.⁴⁹ Den 21 november uppges Republikanska gardets bas 63 ha intagits av oppositionell klanmilis som svar på regeringstruppers aktioner i området.⁵⁰ Enligt regeringskällor ska den senare ha tagits tillbaka, varefter intensiva strider fortsatt förekommer i området.⁵¹ Vidare finns en betydande koncentration av regeringsförband i Taiz, där oppositionsmilis är aktiv. I Taiz uppges de 5000 nya rekryterna till 1 pansardivisionen adderas till oppositionen.⁵²

Sedan juni uppges dock militära förband lojala med respektive i opposition till president Saleh ha kunnat samarbeta temporärt i Abyanprovinsen för att försöka återta kontrollen i Zinjibar.⁵³ I början av december uppges vidare regeringssidan och oppositionen, i enlighet med GCC 101, ha kommit överens om sammansättningen av ledamöter i ett nytt militärråd med uppdrag att samordna/reformera landets styrkor.⁵⁴ Utgången är dock oviss.

General People's Congress (GPC)

Enligt ICG är det statsbärande regeringspartiet GPC i praktiken inte ett regelrätt politiskt parti med klar ideologi (förutom Jemens enhet), utan snarast en paraplyorganisation som fungerar som distributör av beskyddarskap. De flesta myndighetsföreträdare av rang är medlemmar i GPC och fungerar som regimens förlängda armar.⁵⁵

Interimspremiärminister Mohammed Basindwa har också en bakgrund inom GPC och regeringen (utrikesminister 1993-96) innan han för tio år sedan började agera oberoende, och sedermera i somras utsågs till ordförande för oppositionens Yemeni National Council.⁵⁶ Hälften av ministerposterna i den nya nationella övergångssamlingsregering som presenterats 7 december har avsatts till GPC-medlemmar, som bl.a. behåller försvars- och utrikesministerposterna.⁵⁷

Joint Meeting Parties (JMP), National Revolution Council & Yemeni National Council

Alliansen JMP, som varit huvudförhandlare för den s.k. oppositionssidan i GCC 101 bildades 2002 i ett försök att utmana GPC. Den utgörs av flera olika oppositionspartier/-block; det mest inflytelserika islamistiska *al-Islah*

⁴⁹ Yemen Times, *Intensive army recruitment feeds ongoing conflict*, 2011-10-27; Yemen Times, *Eleven killed, 40 injured in Taiz*, 2011-11-02.

⁵⁰ Yemen Post, *63rd Republican Guard Base Falls to the Revolution*, 2011-11-21.

⁵¹ Yemen Times, *Republican Guards regain military camp*, 2011-11-22; AP, *Yemen sets date for presidential vote – Warplanes kill 80 anti-government tribesmen*, 2011-11-26.

⁵² Yemen Times, *Intensive army recruitment feeds ongoing conflict*, 2011-10-27; Yemen Times, *Eleven killed, 40 injured in Taiz*, 2011-11-02.

⁵³ AP, *Yemen militants attack army in south, 10 killed*, 2011-12-08.

⁵⁴ Yemen Post, *Military Council Formed in Yemen*, 2011-12-04.

⁵⁵ ICG, 2011-10-20.

⁵⁶ BBC News, *Yemen opposition leader Mohammed Basindwa named prime minister*, 2011-11-27.

⁵⁷ Reuters, *Yemen vice president sets up unity government*, 2011-12-08.

(Yemeni Congregation for Reform), de svagare Yemeni Socialist Party (YSP), Nasserite Unionist People's Organization, Arab Socialist Rebirth Party, Haq Party, September Alliance och Popular Forces Union Party.⁵⁸ 2011 har man dels försökt samverka närmare med den s.k. Södra rörelsen (Hiraak al-Janoubi) och exilledare, dels med den ”nya” oppositionens National Revolution Council, med målet att ena oppositionskrafter för att störta regimen. ”Libyeninspirerat” initierade JMP den 17 augusti ett 143-ledamöters Yemeni National Council att leda övergångsprocessen.⁵⁹ Slitningar inom rådet och visavi de delar av oppositionen som inte anser sig representerade av övergångsrådet, dvs. stora delar av den ungdomsrörelse som fungerade som katalysator för den Arabiska våren i Jemen, har tenderat att göra sig mer gällande efter Saleh accepterat GCC 101.

al-Islah

Det starkt konservativt islamistiska al-Islah, där årets kvinnliga fredpristagare Tawakul Karman är medlem,⁶⁰ grundades av Hashids framlidne ledare sheikh Abdullah bin Hussein al-Ahmar och var fram till 1997 regeringspartner med GPC, därefter det starkaste oppositionspartiet i Jemen. Al-Islah åtnjuter brett nationellt stöd och finansiell uppbäckning av inflytelserika näringsidkare, bland andra sheikh Sadeqs bror Hamid al-Ahmar. Liksom GPC står man fast vid ett fortsatt enat Jemen. Många sydjemeniter betraktar det (liksom GPC) därför som starkt förknippat med nordjemenitiska intressen, i synnerhet Hashidfamiljen al-Ahmar och deras namne, general Ali Mohsen al-Ahmar, vilka betraktas med skepsis i och med (forna) allianser med Saleh.⁶¹ Liksom andra partier/partier i Jemen förfogar al-Islah över klan-/partiljala krigare, vilka den senaste tiden sammandrabbat med Salehlojala trupper och miliser i Taiz⁶² och Sana'a. al-Islah har en framträdande roll i den nya nationella samlingsregeringen.

Al-Houthi – och landet i norr

Sedan februari 2010 råder temporär vapenvila i de delar av norra Jemen - Sa'adah, Amran och Hajjah (i viss mån även Sana'a och al-Jawf) - där ett lågintensivt inbördeskrig mellan al-Houthimilisen och den jemenitiska staten (jämte andra element) pågått från och till sedan 2004. Andra hälften av 2011 tenderar spänningarna att öka igen. Den senaste tiden uppges al-Houthimilisen ha installerat en lojal vapenhandlare som guvernör i Sa'adahprovinserna. Vidare ska man ha upprättat vägsärrar runt om i provinserna och i delar av grannprovinserna. I Sa'adah strider al-Houthi mot en olika sunnitiska klanmiliser, däribland en som periodvis uppgetts kontrollera vägen mellan Sa'adah och Saudiarabien. Huvudvägen mellan Sana'a och Sa'adah blockeras periodvis också av milis lojal med Hashid.⁶³

⁵⁸ ICG, 2011-10-20; Arab Center for Research & Policy Studies, *The Yemeni Revolution: replacing Ali Abdullah Saleh, or replacing obsolete institutions?*, 2011-05-29.

⁵⁹ ICG, 2011-10-20.

⁶⁰ BBC News Middle East, *Profile: Nobel peace laureate Tawakul Karman*, 2011-10-07.

⁶¹ Se vidare ICG, 2011-10-20, - även avseende Yemeni Socialist Party (YSP).

⁶² Yemen Times, *Armed opposition gaining ground in Taiz*, 2011-11-30.

⁶³ AEI CriticalThreats, *Yemen Crisis Situation Reports*, Update 98, 2011-11-02.

I likhet med majoriteten av norra Jemens höglandsbefolkning är al-Houthirebellerna zayditer. Till skillnad från andra lever de dock med övertygelsen om att den zayditiska identiteten är hotad av sunnidominans, salafism och wahhabism, med stöd av Saudiarabien.⁶⁴ Företrädare för rörelsen uppger att över 100 000 krigare lyder under deras ledare Abdul Malik al-Houthis befäl. Milisen har nu närvaro i fem provinser⁶⁵ (se ovan).

Efter AEI CriticalThreats beskrivning har rörelsen sina rötter i den paramilitära gruppen Believing Youth etablerad i mitten av 90-talet av Hussein Badr ad-Din al-Houthi. Rörelsens grundläggande ambitioner är att stärka zaydismens ställning i Jemen, baserat på idén om att endast ättlingar till profeten Muhammed kan styra landet. Sedan 2001, då president Saleh började samarbeta närmare med USA i kampen mot terrorismen, började al-Houthi alltmer att distansera sig från staten och arrangera massdemonstrationer, varpå han dödades av jemenitiska säkerhetsstyrkor i ett arresteringsförsök i september 2004. Hans död blev gnistan till följeslagarnas alltiämt pågående uppror, ”Sa’adahkonflikten”, med ekonomisk och social marginalisering, regimens korruption, dess närhet till USA och Saudiarabien, samt ökande sunniislamistiskt inflytande över statliga institutioner och skolor som drivkrafter. Saleh betraktas inte som legitim ledare trots att han är zaydit i och med att han inte bedöms tillhöra den hashemitiska blodlinjen från profeten Muhammed. Idealet ser med tiden ut att ha kommit att bli ett styre likt det hashemitiska imamat som rådde i Nordjemen århundradena innan 1962 års statskupp. Detta förnekas dock ofta av Houthiledare.⁶⁶ Saleh anklagar shiitiska Iran och Hizbollah för stöd till milisen i syfte att erhålla saudiskt stöd emot dem. Han nyttjar även sunniextremister och klaner i norr för att fragmentera oppositionen,⁶⁷ vilket gjort situationen i de norra högländerna mycket instabil.

Med 2011 års nya utmaningar mot centralmakten har i princip alla väpnade element i Jemen nyttjat det maktvakuum som uppstått. Al-Houthimilisen har befäst sin kontroll i Sa’adah och expanderat inflytandet i grannprovinserna. Källor i Hajjah (väster om Amran, sydväst om Sa’adah) vid den saudiska gränsen gör i höst gällande att al-Houthimilis tagit över flera städer och byar i provinsen, trots försök till motstånd från de där bosatta Kashir- och A’ahmklanerna. Tidigare har klaner i Hajjah haft stöd från regeringen då de betraktas som buffert mot al-Houthis territoriella ambitioner och tillträde till kust och huvudstad. Det finns en oro för att al-Houthimilisen har för avsikt att attackera Sana’a för att nå kontroll över hamnstaden Midi. Skulle så ske får milisen möjlighet att skeppa in vapen och annan utrustning utifrån, vilket i sin tur underlättar ytterligare expansion. Att al-Houthi redan tagit kontroll

⁶⁴ För fördjupning avseende Houthirörelsen rekommenderas ICG:s, *Yemen: Defusing the Saada Time Bomb*, 2009-05-27.

⁶⁵ Yemen Post, *Houthis Kill 24 in North Yemen*, 2011-11-27.

⁶⁶ AEI CriticalThreats, *Profile: al Houthi Movement*, 2010-01-28.

⁶⁷ Aljazeera, *Yemen's Shia dilemma*, 2011-05-24.

över Kahlah al-Sharafdistriktet i Hajjah bedöms indikera att Rödahavsidén är i högsta grad aktuell och att Hajjah snart kan falla i al-Houthis händer.⁶⁸

I kärnprovinsen Sa'adah, vilken redan tidigare i hög grad ligger under milisens kontroll, uppger lokalinvånare i Damaj, säte för den salafistiska skolan Dar al-Hadith, att de skurits av från mat- och medicinleveranser och att prickskyttar utstationerade i kringliggande bergsmassiv beskuter invånare, främst salafistiska studenter. Spänningar de två grupperna emellan uppges ha eskalerat i oktober, efter att skolans rektor manat jemenitiska säkerhetsstyrkor och Saudiarabien att gripa in mot al-Houthis närvaro, vilket i sin tur lett milisen till att belägra skolan. ICRC och andra humanitära aktörer har vägrats tillträde, enligt Yemen Times.⁶⁹ I slutet av november blossar striderna upp på nytt i Damaj, resulterande i minst 25 dödsoffer och dussintals skadade.⁷⁰ I oktober/november beräknas Damaj ha varit belägrat i över fyrtio dagar.⁷¹ Parallellt uppges också lokala oppositionslojala klaner i Hajjah, bl.a. A'ahim, strida med al-Houthimilis, med flera dödsoffer på bägge sidor.⁷² FN:s sändebud i Jemen poängterar i dagarna vikten av att shiarebellerna i norr inkluderas i den "sköra fred" som råder i Sana'a.⁷³

Al-Hiraak al-Janoubi (Södra rörelsen)

Sydjemens provinser utgjordes av de nuvarande provinserna Aden, Abyan, al-Dhale'e, Hadhramawt, Lahj, al-Mahra och Shabwa. En del av al-Bayda tillhörde tidigare Sydjemen medan norra delen av al-Dhale'e tillhörde Nordjemen. Det talas även om ett "Storsyd", inkluderande de forna nordprovinserna al-Hudeydah, Ibb och Taiz (geografiskt sydväst).

Den s.k. Södra rörelsen, som sedan Jemens enande år 1990 i princip alltid existerat i form av den öppna "frågan om Syd" och dess, enligt egna utsagor negativa särbehandling i förhållande till forna Nord, har på senare år delvis tenderat att militariseras i och med fenomenet *Hiraak al-Janoubi* (den Södra rörelsen).⁷⁴ Hiraak al-Janoubi verkar främst i Abyan, Aden, Lahj, al-Dhale'e, södra delarna av Shabwah och Hadhramawt.⁷⁵

Bakgrunden, enligt ICG, är att en grupp missnöjda armépensionärer i al-Dhale'eprovinserna i slutet av 2006 började organisera demonstrationer för högre pensioner. Året därpå började en lång rad andra kategorier i f.d.

⁶⁸ Yemen Post, *Al-Houthi Expansion Plan in Yemen Revealed*, 2011-11-09; Yemen Post, *Yemen Revolution Update* Nov 9, 2011.

⁶⁹ Yemen Times, *Snipers in besieged northern town*, 2011-11-21.

⁷⁰ Reuters, *At least 25 dead in north Yemen conflict, fighters say*; Yemen Post, *Houthis Kill 24 in North Yemen*, 2011-11-27; AFP/reliefweb, *Yemen: 20 killed in attack on Yemen Sunni centre: tribe*, 2011-11-27; Aljazeera, *Nobel laureate urges Yemen crackdown probe*, 2011-11-28.

⁷¹ Yemen times, *Salafis unite against Shiite Houthi threat*, 2011-11-30.

⁷² AFP/reliefweb, *Yemen: 20 killed in attack on Yemen Sunni centre: tribe*, 2011-11-27;

Yemen times, *Salafis unite against Shiite Houthi threat*, 2011-11-30.

⁷³ Reuters, *U.N. tries to bolster Yemen peace*, 2011-12-12.

⁷⁴ ICG, 2011-10-20.

⁷⁵ AEI CriticalThreats, *Gulf of Aden Security Review*, 2009-09 – 2011-12.

Sydjemen att ansluta sig till rörelsen, senare känd som Hiraak al-Janoubi. Latent missnöje i kombination med regimens reaktioner mot den gjorde i slutet av 2008 att rörelsen mer uttryckligt började sträva efter sydjemenitisk separation. 2009 mognade den till en folkrörelse för självständighet, innebärande hårdare nedslag från regimen Saleh. Reaktionen på regimens tryck innebar i sin tur att delar av Hiraak al-Janoubi i al-Dhale'e, Lahj och Abyan började ta till vapen. En tidigare fredlig rörelse har sedan dess blivit ett tydligare hot mot etablissemangen i Sana'a. Enligt politiska Hiraakledare i Aden är rörelsen fortfarande i huvudsak fredlig, men maningar om allmän beväpning hörs mer frekvent i de egna leden.

I november 2010 uppskattade en journalist från Aden att regeringen kontrollerade 60% av Aden och endast 10% av hela Syd. Abyan och Lahj bedömdes endast i begränsad omfattning stå under regeringens kontroll. Al-Dhale'e bedömdes vara helt utom regeringens kontroll, i avsaknad av polis och armé, men under starkt inflytande av YSP och Hiraak al-Janoubi. I Syd uppgavs regeringens flagga endast vara i centrala Aden.⁷⁶ Sedan dess har den kontroll staten hade i södra Jemen eroderats ytterligare, kanske i synnerhet i Abyan, efter vårens frammarsch av AQAP/Ansar al-Sharia.

Direkt före den arabiska vårens ankomst till Jemen stod Hiraak al-Janoubis inflytande och popularitet på stark tillväxt i södra Jemen. Hårda regimnedslag på fredliga demonstranter hade stärkt stödet för separation snarare än reform – i synnerhet på landsbygden utanför Aden.⁷⁷ FN:s sändebud i Jemen poängterar i dagarna vikten av att separatister i söder inkluderas i den ”sköra fred” som råder i Sana'a.⁷⁸

Al-Qaïda in the Arabian Peninsula (AQAP) & Ansar al-Sharia

Al-Qaïda in the Arabian Peninsula (AQAP), som bildades efter en sammanslagning av al-Qaïdas tidigare Jemen- respektive Saudigren i januari 2009, leds av den militante jemeniten Naser al-Wuhayshi med stöd av Sa'id al-Shihri och Mohammad al-Awfi, bägge ”examinerade” från saudisk ”avprogrammering” av fängslade extremister. Utöver jemeniter och saudier återfinns flera andra nationaliteter, bl.a. stridserfarna pakistanier, somalier och tjetjener, bland medlemmarna. Organisationen bedöms ha kapacitet att slå mot mål i hela Jemen och utomlands, och har på senare tid etablerat lokal territoriell kontroll i södra Jemen, främst i Abyan (se nedan). AQAP antas inte ha mer än 400 egna aktiva medlemmar i Jemen, men förefaller stå på tillväxt och ha ett stödnätverk av klaner och lierade militanta i Jemen. Man verkar främst i provinserna Abyan, Hadhramawt (bin Ladinfamiljens hemprovins) och Shabwa, har viss närvaro i Aden och Lahj,⁷⁹ samt utför operationer mot mål i al-Bayda, Ibb, östra delarna av Sana'a, dvs. i princip alla delar av landet. Uppenbarligen rör man sig också i de klanstyrda provinserna al-Jawf och Ma'arib, där ett antal AQAP-operativa döds i

⁷⁶ ICG, 2011-10-20.

⁷⁷ Ibid.

⁷⁸ Reuters, *U.N. tries to bolster Yemen peace*, 2011-12-12.

⁷⁹ ICG, 2011-10-20.

gemensamma jemenitisk-amerikanska operationer de senaste åren. Den 30 september 2011 dödades den amerikansk-jemenitiska muslimske predikanten Anwar al-Awlaki och ytterligare en AQAP-ledare i en amerikansk drönarattack i al-Jawf.⁸⁰ Rekrytering av nya medlemmar sker möjligen bland inresande somalier. Företrädare för somaliska *al-Shabaab*milisen har åtminstone uttalat vilja att förstärka AQAP.⁸¹

Sedan slutet av maj 2011 har AQAP:s potential att destabilisera Jemen manifesterats genom att man, i mer eller mindre nära samarbete med gruppen Ansar al-Sharia (Sharias partisaner), kunnat etablera kontroll/partiell kontroll över Abyanprovinsens huvudstad Zinjibar och flera andra städer i provinsen,⁸² bland andra Dofes, Jaar, Shaqra och Mudia.⁸³ I och med en förvärrad situation i Abyan i juli började också lokala klaner/stammar att göra "gemensam" sak med regeringsstyrkor i syfte att driva ut AQAP/Ansar al-Sharia, till skydd för lokalinvånarna. I september uppgav den jemenitiska regeringen att man hade återtagit kontrollen över Zinjibar, men strider har därefter fortsatt mellan å ena sidan regeringstrupper och Ansar al-Sharia, å andra sidan lokala klankrigare och Ansar al-Sharia. Situationen i Abyan vittnar om centralmaktens erosion i södra Jemen; en trend som inte vänt omedelbart efter att Saleh signerat GCC 101. 7 december uppges militanta islamister ha gått till attack mot en militärpostering öster om Zinjibar, med nio dödade islamister och minst en dödad soldat som följd. Efter att militanta islamister ockuperat Zinjibar i maj, uppges militära förband lojala med respektive i opposition till president Saleh tidvis ha samarbetat för att försöka återta kontrollen i Zinjibar.⁸⁴

GPC:s och oppositionellas syn på AQAP skiljer sig markant. Den officiella versionen är att AQAP med allierade utgör ett allvarligt hot mot nationen och har fått fotfäste primärt pga. utbredd fattigdom och att Hiraak al-Janoubi koordinerar sin verksamhet med deras. Talesmän för Hiraak al-Janoubi förnekar samröre och understryker sin sekulära ideologi och skepsis mot islamistisk extremism. Vidare framhålls att Ansar al-Sharia nyttjas av regimen i norr för att vinna externt stöd mot sina inre fiender.

Oaktat vad, är nu AQAP, Ansar al-Sharia med allierade element de facto ett betydande problem för centralmakten. En lösning på krisen i Abyan och angränsande provinser kräver återuppbyggnad av raserat förtroende hos lokalinvånare i söder, vilket inte låter sig göras i en handvändning.⁸⁵

Den 10 december rapporteras femton militanta ha dödats och sju andra skadats i strider mellan regeringsstyrkor och AQAP- och/eller Ansar al-

⁸⁰ Ibid; The New York Times, *Killing of Awlaki is latest in campaign against Qaeda leaders*, 2011-09-30.

⁸¹ IRIN, *Analysis: Fresh challenges for migrants in Yemen*, 2011-11-09.

⁸² ICG, 2011-10-20.

⁸³ AEI CriticalThreats, *Gulf of Aden Security Review*, 2011-05 ff.

⁸⁴ AP, *Yemen militants attack army in south, 10 killed*, 2011-12-08.

⁸⁵ ICG, 2011-10-20.

Shariaelement i Abyan. Säkerhetsofficerare spår att Abyan får erfaran hårda strider de närmaste tre månaderna.⁸⁶ 12 december uppges 16 AQAP-medlemmar ha grävt sig ut ur ett fängelse i Aden, innebärande årets andra betydande utbrytning av AQAP-medlemmar i och med en som ägde rum i al-Mukalla (Hadhramawt) i juni.⁸⁷

Jemenitiska statens prestationsförmåga

Som framgått, genomsyras Jemen av klan-/stamkultur. Patriarkal nepotism och brist på vilja att följa landets lagar utgör en allvarlig bromskloss för utvecklingen i Jemen, menar bl.a. Sohlman. Jemens egna ledare medger att staten är en del av stamsamhället.⁸⁸

The Fund for Peace's samlade beskrivning av Jemens statliga institutioner är "svaga och korrupta". För femte året i rad har dess prestation också förvärrats, i synnerhet sedan januari 2011. De fem "kärninstitutionerna" ledarskap, militär, polis, rättsväsende och offentlig förvaltning/service klassas som "undermåliga". Som en del av problematiken är effekterna av en komplex men nära relation mellan stat och stammar – i synnerhet de två mest inflytelserika, Hashid och Baqil – förvärrad korruption. Samtidigt utmanas staten av den snabbaste befolkningstillväxten i Mellanöstern, med en potentiell fördubbling de närmaste två åren, ett växande antal flyktingar och internflyktingar samt nämnda separatiströrelser med tilltagande styrka. Vidare är Jemen det fattigaste landet i Mellanöstern, med sinande vatten och oljereserver och därmed tvunget att ställa om för överlevnad.⁸⁹

Myndighetskontroll och rättsskipning

Som framgått ovan, har en rad bedömare redan innan den arabiska vårens genomslag i Jemen konstaterat att regeringen inte har kontroll över hela landet, som i hög grad står under inflytande av lokala "lagar och traditioner".⁹⁰ I al-Jawf, nordost om Sana'a mot den saudiska gränsen, har regeringen knappt någon kontroll, och det råder "...tillträde förbjudet" på grund av blodsfejder och stamkrig", enligt Sohlman.⁹¹ Även ICG har al-Jawf som en provins utom statlig kontroll. Inte heller i provinserna Ma'arib, Sa'adah eller Shabwa kan staten bereda invånarna säkerhet, fungerande infrastruktur eller service då den har marginell eller närmast obefintlig betydelse, medan stammar agerar i dess ställe eller som dess förlängda arm.⁹² 2011 har urholkningen fortsatt. OHCHR konstaterar under besök i landet under sommaren att regeringen förlorat effektiv kontroll över delar av landet och de större städerna, där väpnad opposition tagit de facto kontroll.⁹³

⁸⁶ Yemen Post, *More than Dozen terror Militants Killed in South Yemen*, 2011-12-10.

⁸⁷ Reuters, *Al Qaeda members flee in south Yemen jailbreak – officials*, 2011-12-12.

⁸⁸ Sohlman, 2007, s. 182.

⁸⁹ The Fund for Peace, *Country Profiles, Profile: Yemen*, 2011-07-07.

⁹⁰ Utrikespolitiska institutet, *Landguiden, Yemen - Aktuell politik, Politiskt system*, 2011-01-18.

⁹¹ Sohlman, 2007, s. 183.

⁹² ICG, 2009-05-27; Yemen Armed Violence Assessment/Small Arms Survey, 2010-10-01.

⁹³ OHCHR, *Report of the United Nations High Commissioner for Human Rights on the visit by the Office of the High Commissioner for Human Rights to Yemen*, 2011-09-16.

En likartad tendens kan skönjas även i traditionellt något mindre klan-/stamorienterade miljöer i södra delarna av landet.⁹⁴ Flera städer i Abyanprovinsen, bl.a. Zinjibar, Dofes, Jaar och Shaqra samt delar av angränsande provinser kontrolleras idag i hög grad av AQAP/Ansar al-Sharia, oppositionell klanmilis och/eller Hiraak al-Janoubi.⁹⁵ Islamistiska element lider dock också förluster i regeringens flyg- och markanfall.⁹⁶ Också i Taiz har klanmilis stått mot regimstyrkor 2011,⁹⁷ - liksom i Sana'a. Avspänning och vapenvila råder dock i de städerna för närvarande.⁹⁸

I flera områden använder lokala stammar kidnappning av utlänningar för att sätta press på regeringen i olika frågor, t.ex. att släppa frihetsberövade familjemedlemmar eller bygga vägar och sjukhus. Vidare förekommer klankonflikter och att svårkontrollerade klaner bereder skydd åt brottslingar och personer med anknytning till terrorism, vilket i och för sig inte sällan triggar militära operationer mot sådana klaner.⁹⁹

Yemen Armed Violence Assessment/Small Arms Survey ger närmare inblick i hur det jemenitiska samhället fungerar: I jordbruksområden i de norra högländerna dominerar traditionella klan-/stamnormer och mekanismer, medan staten och dess institutioner har något mer centrala roller i Aden, Hadhramawt och vissa andra delar av södra Jemen, vilket också reflekterar respektive områdes kulturella och politiska historia samt relativ närvaro/frånvaro av statliga institutioner. I urbana miljöer som Sana'a är situationen mindre statisk. Där beror det på vilken form av ärende som är för handen och vilken status berörd part har. Stat och klansystem samverkar i hög grad för att komma fram till "optimal lösning" på ett ärende.¹⁰⁰

Samtidigt bör understrykas att Jemens klansystem bygger på idéerna om kollektivt ansvar och kollektivt engagemang för att hantera yttre hot. I sammanhanget är koncepten heder/ära och "blodshämnd" (*tha'ar*) mycket centrala. Framgångsrik konfliktlösning med hjälp av kompensation i form av pengar är sällsynt då metoden anses skamlig. Däremot kan hämnd utkrävas mot manliga familjemedlemmar eller andra klanmedlemmar, vilket kan lamslå hela samhällen, hindra tillträde till skolor och vård samt hålla män isolerade i sina hem i årtal med risk för att annars dödas. Det är inte

⁹⁴ ICG, 2011-10-20; Yemen Armed Violence Assessment/Small Arms Survey, 2010-10-01; Yemen Post, *Four Killed, Several Injured in Tribal Clashes in Abyan*, 2011-11-08.

⁹⁵ AEI CriticalThreats *Gulf of Aden Security Review* och *Yemen Crisis Situation Reports*, (Op.cit.); ICG, 2011-10-20.

⁹⁶ AP, *Yemeni official: Army kills at least 10 militants*, 2011-11-08; AP, *10 militants killed in Yemen; UN pushes peace plan*, 2011-11-13.

⁹⁷ The New York Times, *Ancient City Anchors Political Standoff in Yemen*, 2011-11-03; Yemen Times, *Intensive army recruitment feeds ongoing conflict*, 2011-10-27; Yemen Times, *Eleven killed, 40 injured in Taiz*, 2011-11-02; AP, 2011-11-13.

⁹⁸ Reuters, *U.N. tries to bolster Yemen peace*, 2011-12-12.

⁹⁹ ICG, 2009-05-27, s. 7.

¹⁰⁰ Yemen Armed Violence Assessment/Small Arms Survey, 2010-10-01, s. 5.

ovanligt att en våldsspiral blir mycket utdragen. Forskning om konflikter utförd i provinserna al-Jawf, Ma'arib och Shabwa åren 2000-2005 visar att 129 av 164 (79%) där pågående konflikter startat före år 2001 och att 410 av 612 dödsfall kunde relateras till konflikter som startat före år 2000. En av konflikterna hade förblivit olöst i 92 år.¹⁰¹ I Lawder, Abyan rapporteras fyra personer ha dödats den 8 november i en landdispytsvendetta mellan al-Damani- och Mehjezkklanerna som pågått sedan år 2005.¹⁰²

U.S. Institute of Peace (2006)¹⁰³ ger en god inblick i relationen mellan det officiella rättsväsendet och klanlag/sedvanerätt i Jemen. Av rapporten framgår bl.a. hur konfliktlösningsmekanismerna fungerar och hur en klanöverenskommelse registreras i en officiell domstol. Mer om överenskommelser vid fråga om blodshämnd etc. via Landinfo och om rättsväsendet i allmänhet via U.S. Department of State.¹⁰⁴

Noteringar om mänskliga rättigheter och utsatta kategorier i Jemen

I mitten av november redovisas uppskattningar om upp till 800 dödsfall bland demonstranter som attackerats av regimlojala trupper/element eller hamnat i korseld.¹⁰⁵ Ett stort antal människor uppges under samma period ha skadats och frihetsberövats,¹⁰⁶ med potentiell inhuman behandling som följd. Strider mellan militanta element och regeringstrupper i Abyan och angränsande provinser bedöms dock döda, skada och på annat sätt påverka långt fler än ovanstående (se aktuellt säkerhetsläge, internflyktingar mm).

I FN:s säkerhetsrådsresolution 2014 (2011) anges att Jemens människorättsöverträdelser måste upphöra.¹⁰⁷ 25 oktober 2011 understryker den jemenitiska regeringen sitt engagemang för att genomföra alla de rekommendationer som ställts upp efter besök av FN:s kommissarie för mänskliga rättigheter (OHCHR) tidigare i år.¹⁰⁸ 15 november beslutar regeringen att tillsätta en nationell kommitté för att utföra "oberoende och

¹⁰¹ Ibid s. 5.

¹⁰² Yemen Post, *Four Killed, Several Injured in Tribal Clashes in Abyan*, 2011-11-08.

¹⁰³ U.S. Institute of Peace, *State and Non-State Justice in Yemen: Paper for the Conference on the Relationship between State and Non-State Justice Systems in Afghanistan*, 10-14 December 2006, styckena 1.1-1.5 och 2.

¹⁰⁴ Landinfo (Norge), *Jemen: Vann- og eiendomskonflikter*, 2010-12-02; Landinfo (Norge), *Jemen: Blodhevn*, 2009-09-23; U.S. Department of State, *2010 Country Reports on Human Rights Practices – Yemen*, 2011-04-08, (Lifos 25250); U.S. Department of State, *2009 Country Reports on Human Rights Practices – Yemen*, 2010-03-11.

¹⁰⁵ AP, *Change Square seeks to be genesis for a new Yemen*, 2011-11-15; Yemen Times, *UN review pushed back to 28 November*, 2011-11-20.

¹⁰⁶ Se al-Sahwa.net, *Thousands of Yemenis demand to release detainees*, 2011-10-30.

¹⁰⁷ UN Security Council, Department of Public Information • News and Media Division • New York, *Security Council Condemns Human Rights Violations by Yemeni Authorities, Abuses by 'Other Actors', after Months of Political Strife. Resolution 2014 (2011), Adopted Unanimously, Calls for End to Violence, Acceptance of Gulf Cooperation Council Peace Plan, with Orderly Transfer of Power*, 2011-10-21.

¹⁰⁸ OHCHR, *Report of the United Nations High Commissioner for Human Rights on the visit by the Office of the High Commissioner for Human Rights to Yemen*, 2011-09-16.

transparent” utredning om MR-övergrepp påtalade av FN.¹⁰⁹ Yemeni Alliance for Reform påtar dock i mitten av november att regimlojala styrkor dödat minst 94 civila demonstranter och skadat 800 andra samt drivit hundratal i internflykt i landet efter resolution 2014. Vidare ska man ha attackerat bostadsområden, brutit vatten- och annan service samt fördrivit 340 familjer från sina hem i Taiz, Arhab, Nihm och delar av Sana’a.¹¹⁰

MR-situationen i Jemen lämnade mycket övrigt att önska innan 2011. UD pekar (avseende 2010) dock på att de eskalerande konflikterna i landet samtidigt fört med sig ökad uppmärksamhet på MR-området. Såväl statliga som icke-statliga organisationer har kunnat anordna konferenser om demokrati och mänskliga rättigheter i landet. I tillägg har Jemen sedan tidigare anslutit sig till samtliga centrala MR-konventioner och är det enda landet i regionen som ratificerat 1951 års Genèvekonvention angående flyktingars rättsliga ställning.¹¹¹

UD pekar emellertid också på att, trots att Jemen förbundit sig till FN:s tortyrkonvention och att nationellt förbud råder, så förekommer tortyr i landets arrester och fängelser. Vidare avrättades minst 30 personer år 2009. Amnesty International uppgav i mars 2010 att antalet personer som satt frihetsberövade i väntan på dödsstraff uppgick till flera hundra. Åren 2005-2008 ska Jemen också ha verkställt dödsstraff för personer under 18 år.

Sharia, efter jemenitisk praxis, föreskriver dödsstraff för bland annat mord, våldtäkt, kidnappning, väpnat rån, konvertering från islam och homosexualitet. För andra brott föreskrivs kroppsstraff, exempelvis stening som straff för otrohet även om dessa straff sällan verkställs.

Utomrättsliga avrättningar förekommer i många delar av landet där klaner verkar utom centralmaktens kontroll, varför rättvisa sällan skipas. Stamdomstolar tillåts döma i civilrättsliga mål och har i praktiken utvidgat sin auktoritet till brottsmål. Statliga domstolar präglas av korruption.

I samband med de senaste årens ökade oroligheter i landet har flera fall av övergrepp mot och frihetsberövanden av journalister uppmärksammas. Tidningar har stängts och redaktörer fängslats för oönskade publiceringar, enligt UD¹¹², Institute for War & Peace Reporting (IWPR) och BBC.¹¹³

Statliga skolor undervisar enbart i den muslimska trosåskådningen. Vidare domineras Jemen av en patriarkalisk samhällsordning där kvinnan

¹⁰⁹ Se OCHA, *Yemen Humanitarian Emergency, Situation Report No 11*, 30 November 2011.

¹¹⁰ Al-Sahwa.net, *Yemen: At least 94 killed, 800 wounded following UN Resolution 2014*, 2011-11-15; Yemen Times, *Ninety-four killed since UN resolution 2014*, 2011-11-16.

¹¹¹ UD, *Mänskliga rättigheter i Jemen 2010*, 2011-07-07 (Lifos 25564).

¹¹² Ibid.

¹¹³ Institute for War & Peace Reporting (IWPR), *Yemeni Journalists Targeted by Regime*, 2011-10-24; BBC News, *Yemen profile, Media*, 2011-08-28.

särbehandlas [negativt] på många plan, enligt UD.¹¹⁴ Human Rights Watch utgav nyligen en rapport som visar att barnäktenskap är ett allvarligt och utbrett problem i Jemen. I vissa områden förekommer att flickor gifts bort redan i åttaårsåldern. Vissa av dem utsätts för våldtäkter och andra övergrepp inom familjen. 52% av de jemenitiska flickorna gifts bort före 18 års ålder och 14% före 15.¹¹⁵ Mer om mänskliga rättigheter, utsatta kategorier, minoriteter och inskränkningar i religionsfrihet i Jemen återfinns lättillgängligt via U.S. Department of State.¹¹⁶

Aktuellt säkerhetsläge, internflyktingar (inkl. karta)

Incidentrapportering 9-12 december 2011:

- Minst 10 al-Qaïdaelement flyr fängelse i Aden.
- Strider i Abyan dödar minst 15 al-Qaïdalänkade militanta och två regeringssoldater samt skadar 36 soldater.
- Medan landets nya samlingsregering svärs in, demonstrerar hundratusentals jemeniter runtom i landet mot Salehs åtalsimmunitet.
- Sporadiska våldsincidenter fortsätter i Sana'a: Fredag dödas en soldat i väpnade skärmytslingar mellan Salehlojal trupp och oppositionella klankrigare i närhet till Sadeq al-Ahmars hem i Hassaba. Det Republikanska gardets artilleribeskjutning skadar minst en person lördag och fem explosioner hörs i Sana'a söndag.¹¹⁷
- Måndag (12/12) uppges dock vapenvila hålla i Sana'a (och Taiz).¹¹⁸

Säkerhetsläget i Jemen påverkas dels av traditionella klan-/stamkonflikter, ofta relaterade till tillträde/äganderätt till land och (sinande) vatten, dels av de tre nu i princip latenta konflikterna centralmakt mot al-Houthimilis i nord-nordväst, centralmakt mot AQAP (och likasinnade) i syd och alltfler delar av landet, samt centralmakt mot Hiraak al-Janoubi (Södra rörelsen) i de provinser som tillhörde det forna Sydjemen och angränsande.¹¹⁹ I södra Jemen är situationen särskilt komplex med hänsyn till närvaro av både AQAP och andra till dem mer eller mindre allierade rörelser som Ansar al-Sharia parallellt med al-Hiraak al-Janoubi. Incidenter och motsättningar mellan olika väpnade aktörer och intressen äger dock, med få undantag, rum i alla befolkade områden i landet 2011.¹²⁰

2011 års utveckling i södra Jemen, med eskalering från mer isolerade attentat och stridshandlingar miliser och regeringstrupper emellan till mer

¹¹⁴ Se vidare UD, 2011-07-07.

¹¹⁵ AP, *Rights group urges Yemen to ban child marriage*, 2011-12-08.

¹¹⁶ U.S. Department of State, *International Religious Freedom Report, July - December 2010, Near East and North Africa*, 2011-09-13, (Lifos 25960); U.S. Department of State, *2010 Country Reports on Human Rights Practices – Yemen*, 2011-04-08, (Lifos 25250).

¹¹⁷ AEI CriticalThreats, *Yemen Crisis Situation Reports Update 115*, 2011-12-12.

¹¹⁸ Reuters, *U.N. tries to bolster Yemen peace*, 2011-12-12.

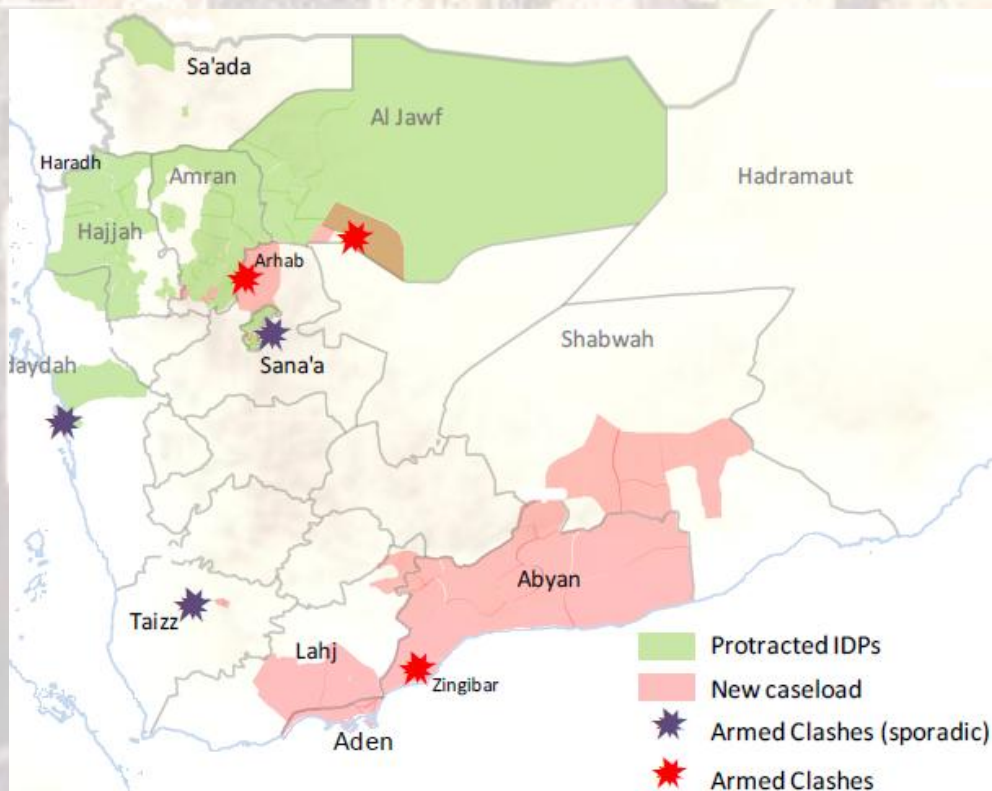
¹¹⁹ Sydjemens provinser utgjordes av de nuvarande provinserna Aden, Abyan, al-Dhale'e, Hadhramawt, Lahj, al-Mahra och Shabwa. En del av al-Bayda tillhörde dock tidigare Sydjemen medan norra delen av al-Dhale'e tillhörde Nordjemen (ICG, 2011-10-20).

¹²⁰ AEI CriticalThreats, *Gulf of Aden Security Review*, 2009-09 – 2011-12.

intensiva strider hade redan i slutet av oktober inneburit att över 144 000 nya internflyktingar adderats till de ca 350 000¹²¹ som redan tidigare befann sig i internflykt i landets norra delar pga. latent och åter eskalerande spänningar mellan miliser i norr. Enligt den jemenitiska regeringens beräkningar var det totala antalet internflyktingar i landet ca 416 760 i början av september¹²² och ökande.

I Abyanprovinsen och angränsande distrikt i söder råder för närvarande väpnad konflikt om territorium mellan regeringstrupper/flygvapen och islamistiska miliser (se AQAP och Ansar al-Sharia ovan). Säkerhetsläget är också försämrat i Sa'adah, Amran, Hajjah, al-Jawf och Sana'a i norr (se al-Houthi ovan), samt Taiz i sydväst. Sammantaget värst konfliktdrabbade över tid är provinserna Abyan och Sa'adah.¹²³

Kartan närmast nedan visar områden med betydande antal civila invånare i internflykt pga. konflikter (september 2011). Den har visat sig stå sig ganska väl över perioden september-december 2011.

UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), 11-09-13

OCHA noterar att våld bröt ut i Sana'a redan dagen efter att Saleh signerat GCC 101.¹²⁴ Andra källor noterar i slutet av november att säkerhetsstyrkor,

¹²¹ UNHCR, 2011 UNHCR country operations profile – Yemen, 2011.

¹²² OCHA, Yemen: Humanitarian Snapshot as of 13 September 2011, 2011-09-13.

¹²³ Yemen Times, Yemen's humanitarian situation continues to tumble, 2011-11-30.

¹²⁴ OCHA, Yemen Humanitarian Emergency, Situation Report No 11, 30 November 2011.

under ledning av Salehs brorson Yahiyah, lanserar raketattacker mot oppositionsmilis och avhoppade arméenheter i centrala Sana'a, medan flygvapen, under ledning av Salehs halvbror Mohammed Saleh al-Ahmar, attackerar bostadsområden söder om huvudstaden.¹²⁵ Väpnade sammandrabbningar mellan regeringsstyrkor och oppositionella styrkor/miliser äger också rum på flera andra orter i landet.¹²⁶ 6-7 december pågår strider (granat- och maskingevärseld) i centrala Sana'a mellan Salehlojala regeringsstyrkor och klanmilis lojal med Sadeq al-Ahmar kring myndighetskomplex, inklusive inrikesministeriet, premiärministerns kontor, regeringsbyggnaden och statsradion, samt al-Ahmars bostad i Hassaba.¹²⁷

Sammandrabbningar i samband med demonstrationer har främst ägt rum i Sana'a och i Taiz.¹²⁸ I huvudstaden har grundläggande service som hälsovård, elektricitet, vatten och utbildning störts allvarligt, medan vägspärrar och generell instabilitet hindrat medicinska team och internationella hjälparbetares arbete. Sedan våldsutbrottet i Taiz har strider begränsat tillgången till basal service, inklusive mat, rent vatten och primär sjukvård, medan över 5000 personer beräknas ha drivits i internflykt.

1 december sammanfattar ICG med att dödstalen i strider mellan Salehlojala styrkor och oppositionslojala i Sana'a, Arhab och Taiz ökar. I norr dödas minst 25 människor i strider mellan al-Houthi och sunniislamister, samtidigt som strider rasar vidare i Abyan.¹²⁹

Även andra källor¹³⁰ gör gällande att väpnade oppositionsgrupper – bland dem al-Houthimilisen i norr och AQAP-lierade militanta element i söder fortsätter att utmana Jemens centralmakt, medan statligt våld mot demonstranter i protestepicentrum Taiz fortsätter i oförminskad skala. Nya strider mellan regimlojala trupper och oppositionell klanmilis, varav vissa lojala med al-Islah, pågick i Taiz efter att GCC 101 signerats.¹³¹

Väpnade sammandrabbningar mellan al-Houtimilis och salafistiska stridande i Sa'adah tenderar att förekomma mer frekvent. Det faktum att det Republikanska gardet/Ahmed Saleh nyligen utfärdat ett "dekret" om att Sa'adahkonflikten ska avslutas bådär inte nödvändigtvis gott i närtid.

¹²⁵ The Wall Street Journal, *Yemen Forces Attack Areas of Opposition*, 2011-11-26.

¹²⁶ OCHA, 30 November 2011.

¹²⁷ AP, *Yemen regime, rebels trade shelling accusations*, 2011-12-07; Reuters, *Government and tribal forces clash in Yemen*, 2011-12-07; Aljazeera, *Yemen forms new unity government...*, 2011-12-07.

¹²⁸ Yemen Post, *Taiz Update: Five Killed and 25 injured in Government Attacks*, 2011-12-01.

¹²⁹ ICG, *CrisisWatch Database, Yemen*, 2011-12-01.

¹³⁰ AEI CriticalThreats, *Yemen Crisis Situation Reports: Update 110*, 2011-11-30; Yemen Post; Yemen Times.

¹³¹ Yemen Post, *Death Toll Rises to 28 in Three Days in Taiz*, 2011-12-03; Yemen Times, *While the GCC stumbles, a ceasefire fails to end Taiz violence*, 2011-12-04; Reuters, *Protester shot dead as snipers stay in Taiz, tanks quit*, 2011-12-05; The New York Times, *New Violence Erupts in Yemeni City: TAIZ, Yemen — The cease-fire lasted a day*, 2011-12-05; AEI CriticalThreats, *Yemen Crisis Situation Reports, Update 112*, 2011-12-05.

Enligt den jemenitiska regeringens beräkningar i början av september fördelades antalet internflyktingar i de norra högländerna till 69 242 i Sa'ada, 25 896 i al-Jawf, 139 461 i Hajjah, 42 601 i Amran, 38 923 i Sana'a stad. Vidare fanns nya växande internflyktsgrupper från/i Arhab norr om Sana'a (se nedan) och al-Jawf nordost därom (se karta ovan).¹³²

Parallellt fortgår AQAP:s aktiviteter i Abyan och grannprovinser i söder, bland annat Aden och Shabwah. Konflikten i Abyan är relativt dynamisk för närvarande, med varierande styrkeförhållanden mellan militanta islamister och regimlojala styrkor. Enligt uppgifter från den jemenitiska regeringspressen flydde för inte länge sedan över 60 islamister regimens offensiv i Zinjibar för skydd i Jaar.¹³³ 4 december rapporteras emellertid 201 pansarbrigadens bas öster om Zinjibar ha attackerats av en större grupp tungt beväpnade AQAP-stridande, resulterande i minst fem dödade regeringssoldater. Vidare ska militärpolisens utredningschef i östra militärzonen ha dödats i en attack i Irqa, Shabwah på väg till al-Mukalla, Hadhramawt, där också en underrättelseofficer och andra dödades och skadades samma dag.¹³⁴ 7 december uppges islamistmilis åter ha gått till attack mot en militärpostering öster om Zinjibar, resulterande i nio dödade milismedlemmar och minst en dödad soldat.¹³⁵ 12 december uppges 16 AQAP-medlemmar ha grävt sig ut ur ett fängelse i Aden, innebärande årets andra betydande utbrytning av AQAP-medlemmar i och med en som ägde rum i al-Mukalla i juni.¹³⁶

Våldet i Abyanprovinsen drabbar civila hårt, såväl direkt¹³⁷ som indirekt. Hårda strider mellan militanta islamister och regeringsstyrkor leder kontinuerligt till fortsatt intern fördrivning. Enligt den jemenitiska regeringens beräkningar hade en 62-procentig ökning av antalet internflyktingar skett perioden 31 augusti till november, efter följande fördelning. Aden – 91 932, Lahj – 20 802, Abyan – 27 014, Shabwa – 2108, Hadhramawt – 1233, al-Baida – 959. I annat våld som pågår parallellt i Abyanprovinsen, rapporteras fyra personer ha dödats i Lawder den 8 november i en landdispyt mellan al-Damani och Mehjez som pågått sedan 2005.¹³⁸

Med växande efterfrågan men bristfälliga resurser rapporteras också spänningarna mellan internflyktingar och lokalbefolkning öka i flera provinser, bland annat i Aden i syd, Hadhramawt i sydost och Hajjah i nordväst. 28 oktober uppges strider mellan internflyktingar och lokalbefolkning i Hajjah ha renderat i att en kvinna och hennes dotter dödas

¹³² OCHA, *Yemen: Humanitarian Snapshot as of 13 September 2011*, 2011-09-13.

¹³³ AEI CriticalThreats, *Yemen Crisis Situation Reports: Update 110*, 2011-11-30.

¹³⁴ AEI CriticalThreats, *Yemen Crisis Situation Reports, Update 112*, 2011-12-05.

¹³⁵ AP, *Yemen militants attack army in south, 10 killed*, 2011-12-08.

¹³⁶ Reuters, *Al Qaeda members flee in south Yemen jailbreak – officials*, 2011-12-12.

¹³⁷ TheNational, *Seven die as Yemen air strike targets wrong mosque*, 2011-09-06.

¹³⁸ Yemen Post, *Four Killed, Several Injured in Tribal Clashes in Abyan*, 2011-11-08.

och flera andra skadas. I Aden uppges attacker från lokalinvånare ha riktats mot skolor där internflyktsfamiljer tagit sin tillflykt. Ett stort antal skolor har tagits över av väpnade grupper och styrkor eller tvingats stänga pga. attacker.¹³⁹

Den 2 november rapporterar IRIN att barn är särskilt utsatta för pågående strider i Arhab (norr om Sana'a). Åtskilliga dussintal familjer har tvingats fly från sina hem i Arhab pga. strider mellan det Republikanska gardet och väpnade motståndsgrepp och söka skydd i närliggande grottor, där de lider akut brist på mat och andra förnödenheter. Striderna som pågått sedan maj hade redan i augusti tvingat 9500 personer i området i internflykt, enligt OCHA. Alla tillfartsvägar till Sana'a bedöms också extremt osäkra pga. intensiv granatbeskjutning.¹⁴⁰ Säkerhetsläget fortsätter att försämrans under månaden. 26 november dödas ett 80-tal oppositionella klankrigare och ett 20-tal regeringssoldater i samband med flygvapen- och infanteriattacker mot det Republikanska gardets bas 63, vilken tidigare intagits av klanmilis, och efterföljande strider i området.¹⁴¹ 30 november hade OCHA registrerat 109 fall där barn dödats och 300 fall där barn skadats av skarp ammunition sedan våren 2011.¹⁴²

10 december rapporteras femton militanta ha dödats och sju andra skadats i strider mellan regeringsstyrkor och islamistmilis i Abyan. Säkerhetkällor spår att Abyan får erfara hårda strider de närmaste tre månaderna.¹⁴³ 12 december poängterar FN:s sändebud i Jemen vikten av att shiarebeller i norr och separatister i söder samt ungdomsrörelsen inkluderas i den "sköra fred" som råder i Sana'a.¹⁴⁴

Notering avseende flyktingar och migranter

Jemen är ensamt i Mellanöstern om att ha ratificerat 1951 års Genèvekonvention angående flyktingars rättsliga ställning. Enligt UNHCR beräknas antalet registrerade flyktingar i landet 2011 uppgå till 444 100, varav 221 500 ska vara somalier (som alla hittills accepterats som flyktingar) och 9 800 etiopier. Jemen har ingen nationell asyltagstiftning, varför UNHCR beslutar om flyktingstatus i landet. Det förekommer att icke-registrerade flyktingar frihetsberövas utan åtal.¹⁴⁵

I november rapporterar IRIN att tusentals afrikaner fortsätter att söka sig till Jemen trots rådande konflikter och att både regering och oppositionen tenderar att anklaga afrikanska migranter för engagemang i pågående konflikter. Anklagelserna förstärks av lokal jemenitisk media. Somalier har

¹³⁹ OCHA, *Yemen Humanitarian Emergency, Situation Report No. 10*, 2 November 2011.

¹⁴⁰ IRIN, *YEMEN: Living in a cave, cut off from aid*, 2011-11-02.

¹⁴¹ AP, *Yemen sets date for presidential vote – Warplanes kill 80 anti-government tribesmen*, 2011-11-26.

¹⁴² OCHA, *Yemen Humanitarian Emergency, Situation Report No 11*, 30 November 2011.

¹⁴³ Yemen Post, *More than Dozen terror Militants Killed in South Yemen*, 2011-12-10.

¹⁴⁴ Reuters, *U.N. tries to bolster Yemen peace*, 2011-12-12.

¹⁴⁵ Se UD, *Mänskliga rättigheter i Jemen 2010*, 2011-07-07; UNHCR, *2011 UNHCR country operations profile – Yemen*, 2011.

dödade i sammanhanget, och med en mer komplex situation i landet är flyktingar och migranter (ca 500 000) särskilt utsatta då de saknar det klanskydd som jemeniter har och samtidigt har svårare att få bistånd från humanitära aktörer. Detta till trots var september [dittills] den månad då antalet nya inresande var som störst sedan 2006, med mer än 12 000 (400/dag) innebärande att det januari-september 2011 hade rest in 72 111 [av UNHCR kända] potentiella flyktingar i Jemen. Mycket pga. svält och konflikt på Afrikas horn. Misstankarna mot vissa av dessa grupper har förstärkts av uttalanden från militanta grupper. Bl.a. har talespersoner för somaliska *al-Shabaab* sagt sig ämna skicka stridande till stöd för AQAP. Utvecklingen i Abyanprovinsen, där AQAP och Ansar al-Sharia tagit över flera städer sedan i maj, uppges ha ökat jemeniters misstänksamhet gentemot somalier som anländer till landets kust.¹⁴⁶

Källor och referenser

- AEI CriticalThreats, *Gulf of Aden Security Review*, 2009-09-21 – 2011-12-12, <http://www.criticalthreats.org/yemen/gulf-aden-security-review>.
- AEI CriticalThreats, *Yemen Crisis Situation Reports Update 115*, 2011-12-12, <http://www.criticalthreats.org/yemen/yemen-crisis-situation-reports-update-115-december-12-2011>.
- AEI CriticalThreats, *Yemen Crisis Situation Reports*, Updates 1-115, 2011-05-25 – 2011-12-12, <http://www.criticalthreats.org/yemen/yemen-crisis-situation-reports>.
- AEI CriticalThreats, *Yemen Crisis Situation Reports, Update 112*, 2011-12-05, <http://www.criticalthreats.org/yemen/yemen-crisis-situation-reports-update-112-december-5-2011>.
- AEI CriticalThreats, *Yemen Crisis Situation Reports: Update 110*, 2011-11-30, <http://www.criticalthreats.org/yemen/yemen-crisis-situation-reports-update-110-november-30-2011>.
- AEI CriticalThreats, *Profile: al Houthi Movement*, 2010-01-28, <http://www.criticalthreats.org/yemen/profile-al-houthi-movement>.
- Agence France Presse (AFP), *Yemen releases opposition leader*, 2011-12-08 [AFP mobile].
- AFP/reliefweb, *Yemen: 20 killed in attack on Yemen Sunni centre: tribe*, 2011-11-27, <http://reliefweb.int/node/461517>.
- AFP, *At least 13 killed in Yemen clashes*, 2011-11-02 [AFP mobile].
- Aljazeera, *Yemen transition government starts work*, 2011-12-10, <http://www.aljazeera.com/news/middleeast/2011/12/20111210111427972141.html>.
- Aljazeera, *Yemen forms new unity government: Details of new government, which includes a 35 member cabinet, released amid continued violence in capital*, 2011-12-07, <http://www.aljazeera.com/news/middleeast/2011/12/2011127124649367762.html>.
- Aljazeera, *Yemeni death toll rises as protests continue*, 2011-12-05, <http://www.aljazeera.com/news/middleeast/2011/12/201112520128736869.html>.
- Aljazeera, *Several killed in Yemen's Taiz city: Former minister designated to lead interim government warns power pact could collapse if killing in Taiz does not stop*, 2011-12-02, <http://www.aljazeera.com/news/middleeast/2011/12/2011122111944508927.html>.
- Aljazeera, *Nobel laureate urges Yemen crackdown probe*, 2011-11-28, <http://www.aljazeera.com/news/middleeast/2011/11/20111128102619426426.html>.

¹⁴⁶ IRIN, *Analysis: Fresh challenges for migrants in Yemen*, 2011-11-09.

Aljazeera, *Al-Qaeda-linked fighters killed in Yemen*, 2011-11-16,
<http://www.aljazeera.com/news/middleeast/2011/11/20111116161332395798.html>.

Aljazeera, *Deaths reported in renewed Yemen violence*, 2011-11-03,
<http://english.aljazeera.net/news/middleeast/2011/11/20111129401628745.html>.

Aljazeera, *Explosions rock Yemeni airbase: Fighter jets destroyed in Sanaa, prompting authorities to close the nearby international airport*, 2011-10-31,
<http://english.aljazeera.net/news/middleeast/2011/10/2011103151324396425.html>.

Aljazeera, *Profile: Ali Abdullah Saleh*, 2011-09-23,
<http://english.aljazeera.net/indepth/spotlight/yemen/2011/02/201122812118938648.html>.

Aljazeera, *The struggle for succession in Yemen*, 2011-06-05,
<http://english.aljazeera.net/indepth/spotlight/yemen/2011/06/201165103050487224.html>.

Aljazeera, *Profile: Sheikh Sadiq al-Ahmar*, 2011-05-26,
<http://english.aljazeera.net/indepth/features/2011/05/2011526112624960404.html>.

Aljazeera, *Yemen's Shia dilemma*, 2011-05-24,
<http://www.aljazeera.com/indepth/opinion/2011/05/201152483619116456.html>.

Al-Sahwa.net, *Yemen: At least 94 killed, 800 wounded following UN Resolution 2014*, 2011-11-15, <http://www.alsahwa-yemen.net/arabic/subjects/5/2011/11/15/13963.htm>.

Al-Sahwa.net, *Thousands of Yemenis demand to release detainees*, 2011-10-30,
<http://www.alsahwa-yemen.net/arabic/subjects/5/2011/10/30/13730.htm>.

Al-Sahwa.net, *Yemen regime continues attack of Taiz*, 2011-10-30,
<http://www.alsahwa-yemen.net/arabic/subjects/5/2011/10/30/13728.htm>.

Al-Watan Daily (Kuwait), *Civilian killed in Yemen as shell hits bus*, 2011-12-07,
<http://alwatandaily.kuwait.tt/ArticleDetails.aspx?id=133767>.

AP, *Rights group urges Yemen to ban child marriage*, 2011-12-08,
http://m.apnews.com/ap/db_15716/contentdetail.htm?contentguid=oyFiWSGF.

AP, *Yemen militants attack army in south, 10 killed*, 2011-12-08,
http://m.apnews.com/ap/db_15716/contentdetail.htm?contentguid=qPm6OBsd.

AP, *Yemen regime, rebels trade shelling accusations*, 2011-12-07,
http://m.apnews.com/ap/db_15716/contentdetail.htm?contentguid=0e1CL8bS.

AP, *Yemeni security forces fire on protesters; 1 dead (28, 13 civilians in Taiz, since Friday)*, 2011-12-04,
http://m.apnews.com/ap/db_15716/contentdetail.htm?contentguid=VoVI3wb7.

AP, *Yemeni troops shell southern city*, 2011-12-02,
http://m.apnews.com/ap/db_15716/contentdetail.htm?contentguid=ySOykqSX.

AP, *Government forces shell Yemeni city, killing 1*, 2011-11-30,
http://m.apnews.com/ap/db_15716/contentdetail.htm?contentguid=cJwuJdI2.

AP, *Mass protests in Yemen demand trial for president*, 2011-11-29,
http://m.apnews.com/ap/db_15716/contentdetail.htm?contentguid=MMGSqX2n.

AP, *Yemen sets date for presidential vote – Warplanes kill 80 anti-government tribesmen*, 2011-11-26,
http://m.apnews.com/ap/db_15716/contentdetail.htm?contentguid=hU6KHFhq.

AP, *Yemeni leader in Saudi to sign power transfer deal*, 2011-11-23.

AP, *UN envoy: All agreed on power transfer deal*, 2011-11-22,
http://m.apnews.com/ap/db_15716/contentdetail.htm?contentguid=y0tPi5yP.

AP, *Yemeni forces kill 7 al-Qaida fighters in south*, 2011-11-16,
http://m.apnews.com/ap/db_15716/contentdetail.htm?contentguid=n18fEAgv.

AP, *Change Square seeks to be genesis for a new Yemen*, 2011-11-15,
http://m.apnews.com/ap/db_15716/contentdetail.htm?contentguid=rAkIzmHd.

AP, *10 militants killed in Yemen; UN pushes peace plan*, 2011-11-13,
http://m.apnews.com/ap/db_15716/contentdetail.htm?contentguid=tD7mud8l.

AP, *10 militants die in Yemen as UN pushes peace plan*, 2011-11-12, http://m.apnews.com/ap/db_15716/contentdetail.htm?contentguid=hxhGy7JJ.

AP, *Yemeni official: Army kills at least 10 militants*, 2011-11-08, http://m.apnews.com/ap/db_15716/contentdetail.htm?contentguid=Ib1RyVHo.

AP, *Yemen: 6 al-Qaida-linked militants killed in south*, 2011-11-07, http://m.apnews.com/ap/db_15716/contentdetail.htm?contentguid=CB9We3Zi.

AP, *9 killed in clashes in central Yemen*, 2011-11-02, http://m.apnews.com/ap/db_15716/contentdetail.htm?contentguid=P1RVb61f.

AP, *Yemeni women burn their veils to protest crackdown*, 2011-10-25, http://m.apnews.com/ap/db_15716/contentdetail.htm?contentguid=7fDZU5kH.

Arab Center for Research & Policy Studies, *The Yemeni Revolution: replacing Ali Abdullah Saleh, or replacing obsolete institutions?*, 2011-05-29, <http://english.dohainstitute.org/Home/Details?entityID=5ea4b31b-155d-4a9f-8f4d-a5b428135cd5&resourceId=a81c810b-9b30-4cbc-bede-c03b5bf69eac#aa7>.

BBC News Middle East, *Yemen opposition leader Mohammed Basindwa named prime minister*, 2011-11-27, <http://www.bbc.co.uk/news/world-middle-east-15912086>.

BBC News Middle East, *Yemen profile, Overview*, 2011-10-11, <http://www.bbc.co.uk/news/world-middle-east-14704852>.

BBC News Middle East, *Profile: Nobel peace laureate Tawakul Karman*, 2011-10-07, <http://www.bbc.co.uk/news/world-middle-east-15216473>.

BBC News Middle East, *Yemen profile, Media*, 2011-08-28, <http://www.bbc.co.uk/news/world-middle-east-14704901>.

FOI, *Yemen in Crisis – Consequences for the Horn of Africa*, 2010-03-01, <http://www2.foi.se/rapp/foir2968.pdf>.

Foreign Policy, *The Failed States Index 2011, The Rankings*, 2011-06-17, http://www.foreignpolicy.com/articles/2011/06/17/2011_failed_states_index_interactive_map_and_rankings.

Institute for War & Peace Reporting (IWPR), *Yemeni Journalists Targeted by Regime*, 2011-10-24, <http://iwpr.net/report-news/yemeni-journalists-targeted-regime>.

International Crisis Group (ICG), *CrisisWatch Database, Yemen*, 2011-12-01, <http://www.crisisgroup.org/en/publication-type/crisiswatch/crisiswatch-database.aspx?CountryIDs=%7b9D2149C0-C350-40FC-BE12-7693FB454AEE%7d#results>.

ICG, *CrisisWatch Database, Yemen*, 2011-11-01, <http://www.crisisgroup.org/en/publication-type/crisiswatch/crisiswatch-database.aspx?CountryIDs=%7bB031C078-151B-4ECF-BA68-C24FC467FF08%7d#results>.

ICG, *Breaking Point? Yemen's Southern Question*, Middle East Report No 114, 2011-10-20, <http://www.crisisgroup.org/~media/Files/Middle%20East%20North%20Africa/Iran%20Gulf/Yemen/114%20Breaking%20Point%20-%20Yemens%20Southern%20Question.pdf>.

ICG, *CrisisWatch Database, Yemen*, 2011-10-01, <http://www.crisisgroup.org/en/publication-type/crisiswatch/crisiswatch-database.aspx?CountryIDs=%7b9D2149C0-C350-40FC-BE12-7693FB454AEE%7d#results>.

ICG, *Yemen: Defusing the Saada Time Bomb*, 2009-05-27, <http://www.unhcr.org/refworld/pdfid/4a1d5b0c2.pdf>.

International Committee of the Red Cross (ICRC), *Yemen - Civilians pay the price of mounting violence*, 2011-10-27, <http://reliefweb.int/node/455740>.

IRIN, *Analysis: Fresh challenges for migrants in Yemen*, 2011-11-09,
<http://www.irinnews.org/report.aspx?ReportId=94173>.

IRIN, *YEMEN: Living in a cave, cut off from aid*, 2011-11-02,
<http://www.irinnews.org/report.aspx?ReportId=94129>.

IRIN, *YEMEN: Fighting escalates in Sana'a*, 2011-10-19,
<http://www.irinnews.org/report.aspx?reportid=94000>.

IRIN, *YEMEN: Political upheaval likely to increase child labour*, 2011-10-06,
<http://www.irinnews.org/report.aspx?ReportId=93901>.

IRIN, *Analysis: Aid delivery in Yemen becoming ever more complex*, 2011-10-05,
<http://www.irinnews.org/report.aspx?reportid=93883>.

IRIN, *YEMEN: Hospitals struggling to cope as violence escalates*, 2011-09-22,
<http://www.irinnews.org/report.aspx?reportid=93794>.

Landinfo (Norge), *Jemen: Vann- og eiendomskonflikter*, 2010-12-02,
http://www.landinfo.no/asset/1486/1/1486_1.pdf.

Landinfo (Norge), *Jemen: Blodhevn*, 2009-09-23,
http://www.landinfo.no/asset/969/1/969_1.pdf.

Migrationsverket, *Rättschefens instruktion angående verkställigheter till Jemen*, 2011-03-22 (RCI 10/2011).

Reuters, *U.N. tries to bolster Yemen peace*, 2011-12-12,
<http://uk.reuters.com/article/2011/12/12/uk-yemen-idUKTRE7BB0U920111212>.

Reuters, *Al Qaeda members flee in south Yemen jailbreak – officials*, 2011-12-12,
<http://uk.reuters.com/article/2011/12/12/uk-yemen-prison-idUKTRE7BB0DO20111212>.

Reuters, *New Yemen cabinet meets; Nobel winner says Saleh wants*, 2011-12-10,
<http://uk.reuters.com/article/2011/12/10/uk-yemen-idUKTRE7B907720111210>.

Reuters, *Yemen vice president sets up unity government*, 2011-12-08,
<http://uk.reuters.com/article/2011/12/08/uk-yemen-clashes-idUKTRE7B60J220111208>.

Reuters, *Government and tribal forces clash in Yemen*, 2011-12-07,
<http://uk.reuters.com/article/2011/12/07/uk-yemen-clashes-idUKTRE7B60J220111207>.

Reuters, *Yemen PM says government imminent, U.N. warns on civilians*, 2011-12-06,
<http://uk.reuters.com/article/2011/12/06/uk-yemen-government-idUKTRE7B52AJ20111206>.

Reuters, *Protester shot dead as snipers stay in Taiz, tanks quit*, 2011-12-05,
<http://uk.reuters.com/article/2011/12/05/uk-yemen-taiz-idUKTRE7B40XO20111205>.

Reuters, *At least 25 dead in north Yemen conflict, fighters say*, 2011-11-27,
<http://uk.reuters.com/article/2011/11/27/uk-yemen-north-idUKTRE7AQ06520111127>.

Reuters, *Yemen names opposition leader Basindwa as premier*, 2011-11-27,
<http://uk.reuters.com/article/2011/11/27/uk-yemen-premier-idUKTRE7AQ0JQ20111127>.

Reuters, *Yemen gunmen kill five in Sana'a, 17 dead in south*, 2011-11-24,
<http://uk.reuters.com/article/2011/11/24/uk-yemen-idUKTRE7AM0DZ20111124>.

Reuters, *U.N. envoy says Yemen power transfer deal in place*, 2011-11-22,
<http://uk.reuters.com/article/2011/11/22/uk-yemen-agreement-idUKTRE7AL0XO20111122>.

Reuters, *Yemen tribes hit base near capital, take weapons*, 2011-11-21,
<http://uk.reuters.com/article/2011/11/21/uk-yemen-attack-idUKTRE7AK0X420111121>.

Reuters, *Progress seen in talks on power transfer in Yemen*, 2011-11-20,
<http://uk.reuters.com/article/2011/11/20/uk-yemen-idUKTRE7AJ0HV20111120>.

- Reuters, *Yemen's Saleh stalling on power handover – opposition*, 2011-11-13, <http://uk.reuters.com/article/2011/11/13/uk-yemen-militants-idUKTRE7AC09V20111113>.
- Reuters, *Yemen vice president says power handover deal close*, 2011-11-12, <http://uk.reuters.com/article/2011/11/12/uk-yemen-hadi-idUKTRE7AB0QB20111112>.
- Reuters, *U.N. envoy to make new push for Yemen power transfer*, 2011-11-09, <http://uk.reuters.com/article/2011/11/09/uk-yemen-benomar-idUKTRE7A88HD20111109>.
- Reuters, *Six militants killed in south Yemen clashes - official*, 2011-11-07, <http://uk.reuters.com/article/2011/11/07/uk-yemen-clashes-idUKTRE7A619I20111107>.
- Reuters, *Car ploughs into Yemeni protest march, injuring 15*, 2011-11-03, <http://uk.reuters.com/article/2011/11/03/uk-yemen-protest-idUKTRE7A221F20111103>.
- Reuters, *Breakthrough on Yemen power transfer near – EU envoy*, 2011-11-02, <http://uk.reuters.com/article/2011/11/02/uk-yemen-idUKTRE7A12YX20111102>.
- Reuters, *Blast at Yemen base, nearby airport shut*, 2011-10-30, <http://uk.reuters.com/article/2011/10/30/uk-yemen-clashes-idUKTRE79T24U20111030>.
- Reuters, *Analysis - Yemen's conflicts hasten state collapse*, 2011-10-27, <http://uk.reuters.com/article/2011/10/27/uk-yemen-crisis-idUKTRE79Q26M20111027>.
- Sohlman, Eva, *Arabia Felix i terrorns tid - Resor i Jemen*, 2007, Wahlström & Widstrand, ISBN 978-91-46-21850-0.
- The Daily Star Lebanon, *Yemen opposition blames regime for killings*, 2011-12-06, <http://www.dailystar.com.lb/News/Middle-East/2011/Dec-06/156164-civilian-killed-as-shell-hits-bus-in-yemen.ashx#axzz1fmSbSNlw>.
- The Fund for Peace, *Country Profiles, Profile: Yemen*, 2011-07-07, <http://www.fundforpeace.org/global/?q=states-yemen>.
- The Fund for Peace, *The Failed States Index 2011 Interactive Grid*, 2011-06, <http://www.fundforpeace.org/global/?q=fsi-grid2011>.
- TheNational, *Seven die as Yemen air strike targets wrong mosque*, 2011-09-06, <http://www.thenational.ae/news/worldwide/middle-east/seven-die-as-yemen-air-strike-targets-wrong-mosque>.
- The New York Times, *New Violence Erupts in Yemeni City: TAIZ, Yemen — The cease-fire lasted a day*, 2011-12-05, <http://www.nytimes.com/2011/12/06/world/middleeast/new-violence-erupts-in-yemeni-city.html?ref=middleeast>.
- The New York Times, *Yemen – Protests (2011)*, 2011-11-14, <http://topics.nytimes.com/top/news/international/countriesandterritories/yemen/index.html?scp=1-spot&sq=Yemen&st=cse>.
- The New York Times, *Ancient City Anchors Political Standoff in Yemen*, 2011-11-03, <http://www.nytimes.com/2011/11/03/world/middleeast/opposition-to-yemens-government-spreads-in-taiz.html?ref=middleeast>.
- The New York Times, *Yemen's Embattled Government Calls Cease-Fire That So Far Fails to End Violence*, 2011-10-25, http://www.nytimes.com/2011/10/26/world/middleeast/yemen-fighting-intensifies-as-cease-fire-is-called.html?_r=1&partner=rss&emc=rss.
- The New York Times, *Killing of Awlaki is latest in campaign against Qaeda leaders*, 2011-09-30, <http://www.nytimes.com/interactive/2011/09/30/world/middleeast/the-killing-of-anwar-al-awlaki.html?ref=middleeast>.

The Wall Street Journal, *Yemen Forces Attack Areas of Opposition*, 2011-11-26 [Dow Jones/Factiva].

UD, *Mänskliga rättigheter i Jemen 2010*, 2011-07-07 (Lifos 25564).

UNHCR, *2011 UNHCR country operations profile – Yemen*, 2011, <http://www.unhcr.org/cgi-bin/texis/vtx/page?page=49e486ba6&submit=GO>.

UNHCR, *More Somalis flee to volatile Yemen*, 2011-10-21, <http://www.unhcr.org/4ea14d489.html>.

UN Office of the High Commissioner for Human Rights (OHCHR), *Report of the United Nations High Commissioner for Human Rights on the visit by the Office of the High Commissioner for Human Rights to Yemen*, 2011-09-16, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/A-HRC-18-21.pdf>.

UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Yemen Humanitarian Emergency, Situation Report No 11*, 30 November 2011, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHA%20Yemen%20Sitrep%2011-23%20November%202011.pdf>.

OCHA, *Yemen Humanitarian Emergency, Situation Report No. 10*, 2 November 2011, http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHA_Yemen_Sitrep_10_-_2_November_2011.pdf.

OCHA, *Yemen - Humanitarian Snapshot as of 1 October 2011*, 2011-10-01, http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/map_1100.pdf.

OCHA, *Yemen: Humanitarian Snapshot as of 13 September 2011*, 2011-09-13, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Yemen%20Country%20Snapshot%2013%20Sep%202011.pdf>.

OCHA, *Yemen*, 2011, <http://www.unocha.org/where-we-work/yemen> [2011-10-31].

UN Security Council, Department of Public Information • News and Media Division • New York, *Security Council Condemns Human Rights Violations by Yemeni Authorities, Abuses by 'Other Actors', after Months of Political Strife. Resolution 2014 (2011), Adopted Unanimously, Calls for End to Violence, Acceptance of Gulf Cooperation Council Peace Plan, with Orderly Transfer of Power*, 2011-10-21, SC/10418, SC 6634th Meeting Meeting PM, <http://www.un.org/News/Press/docs/2011/sc10418.doc.htm>.

U.S. Department of State, *International Religious Freedom Report, July - December 2010, Near East and North Africa*, 2011-09-13, (Lifos 25960).

U.S. Department of State, *2010 Country Reports on Human Rights Practices – Yemen*, 2011-04-08, (Lifos 25250).

U.S. Department of State, *2009 Country Reports on Human Rights Practices – Yemen*, 2010-03-11, <http://www.state.gov/g/drl/rls/hrrpt/2009/nea/136083.htm>.

U.S. Institute of Peace, *State and Non-State Justice in Yemen: Paper for the Conference on the Relationship between State and Non-State Justice Systems in Afghanistan*, 10-14 December 2006, Kabul, Afghanistan http://www.usip.org/files/file/zwaini_paper.pdf.

Utrikespolitiska institutet, Landguiden, *Yemen - Aktuell politik, Politiskt system*, 2011-01-18, <http://www.landguiden.se/>.

Yemen Armed Violence Assessment/Small Arms Survey, *Under pressure: Social violence over land and water in Yemen*, Issue Brief No 2, 2010-10-01, Graduate Institute of International Studies in Geneva, <http://www.yemen-ava.org/pdfs/Yemen-Armed-Violence-IB2-Social-violence-over-land-and-water-in-Yemen.pdf> (Lifos 23805).

Yemen Armed Violence Assessment/Small Arms Survey, *Media-reported armed violence in Yemen*, 2010-06, Supplement to Issue Brief No 1, June 2010,

<http://www.yemen-ava.org/pdfs/Yemen-Armed-Violence-IB1-Tracking-armed-violence-in-Yemen-Supplement.pdf>.

Yemen Armed Violence Assessment/Small Arms Survey, *Fault lines: Tracking armed violence in Yemen*, 2010-05, Issue Brief No 1, May 2010,

<http://www.yemen-ava.org/pdfs/Yemen-Armed-Violence-IB1-Tracking-armed-violence-in-Yemen.pdf>.

Yemen, Central Statistical Organisation, <http://www.cso-yemen.org/index.php>.

Yemen News Agency (SABA) (site), "Latest news", "Local", 2011,

<http://www.sabanews.net/en/>.

Yemen Post, *More than Dozen terror Militants Killed in South Yemen*, 2011-12-10,

<http://www.yemenpost.net/Detail123456789.aspx?ID=3&SubID=4416&MainCat=3>.

Yemen Post, *Yemen Opposition Desperate to unify its lines*, 2011-12-06,

<http://www.yemenpost.net/Detail123456789.aspx?ID=3&SubID=4410&MainCat=3>.

Yemen Post, *Military Council Formed in Yemen*, 2011-12-04,

<http://www.yemenpost.net/Detail123456789.aspx?ID=3&SubID=4408&MainCat=3>.

Yemen Post, *Death Toll Rises to 28 in Three Days in Taiz*, 2011-12-03,

<http://www.yemenpost.net/Detail123456789.aspx?ID=3&SubID=4407&MainCat=3>.

Yemen Post, *Violence Continues on Friday in Taiz; Three Killed*, 2011-12-02,

<http://www.yemenpost.net/Detail123456789.aspx?ID=3&SubID=4405&MainCat=3>.

Yemen Post, *Taiz Update: Five Killed and 25 injured in Government Attacks*, 2011-12-01,

<http://www.yemenpost.net/Detail123456789.aspx?ID=3&SubID=4404&MainCat=3>.

Yemen Post, *Houthis Kill 24 in North Yemen*, 2011-11-27,

<http://www.yemenpost.net/Detail123456789.aspx?ID=3&SubID=4393&MainCat=3>.

Yemen Post, *Basendowah Charged with Forming New Government*, 2011-11-27,

<http://www.yemenpost.net/Detail123456789.aspx?ID=3&SubID=4395&MainCat=3>.

Yemen Post, *Al-Qaeda: Emir of Modia Under Arrest*, 2011-11-24,

<http://www.yemenpost.net/Detail123456789.aspx?ID=3&SubID=4386&MainCat=3>.

Yemen Post, *Looming Armed Conflict?*, 2011-11-23,

<http://www.yemenpost.net/Detail123456789.aspx?ID=3&SubID=4381&MainCat=3>.

Yemen Post, *GCC 101 Explained*, 2011-11-23,

<http://www.yemenpost.net/Detail123456789.aspx?ID=3&SubID=4379&MainCat=3>.

Yemen Post, *Yemen Revolution Updates Nov 23*, 2011,

<http://www.yemenpost.net/Detail123456789.aspx?ID=3&SubID=4384&MainCat=3>.

Yemen Post, *Yemen Revolution Updates Nov 21*, 2011,

<http://www.yemenpost.net/Detail123456789.aspx?ID=3&SubID=4367&MainCat=3>.

Yemen Post, *Progress or No Progress in Yemen*, 2011-11-21,

<http://www.yemenpost.net/Detail123456789.aspx?ID=3&SubID=4366&MainCat=3>.

Yemen Post, *63rd Republican Guard Base Falls to the Revolution*, 2011-11-21, <http://www.yemenpost.net/Detail123456789.aspx?ID=3&SubID=4365&MainCat=3>.

Yemen Post, *Yemen Revolution Updates* Nov 20, 2011, <http://www.yemenpost.net/Detail123456789.aspx?ID=3&SubID=4361&MainCat=3>.

Yemen Post, *Death in Taiz as UN Envoy Arrives in the Capital, Sana'a*, 2011-11-10, <http://yemenpost.net/Detail123456789.aspx?ID=3&SubID=4301&MainCat=3>.

Yemen Post, *Yemen Revolution Updates* Nov 10, 2011, <http://yemenpost.net/Detail123456789.aspx?ID=3&SubID=4300&MainCat=3>.

Yemen Post, *Al-Houthi Expansion Plan in Yemen Revealed*, 2011-11-09, <http://yemenpost.net/Detail123456789.aspx?ID=100&SubID=4288&MainCat=3>.

Yemen Post, *The Worst is Ahead for Yemen; Saleh Signing with Start new Era of violence*, 2011-11-09, <http://yemenpost.net/Detail123456789.aspx?ID=3&SubID=4296&MainCat=2>.

Yemen Post, *Yemen Revolution Update* Nov 9, 2011, <http://yemenpost.net/Detail123456789.aspx?ID=3&SubID=4292&MainCat=3>.

Yemen Post, *Four Killed, Several Injured in Tribal Clashes in Abyan*, 2011-11-08, <http://yemenpost.net/Detail123456789.aspx?ID=3&SubID=2750&MainCat=3>.

Yemen Times, *While the GCC stumbles, a ceasefire fails to end Taiz violence*, 2011-12-04, http://www.yementimes.com/defaultdet.aspx?SUB_ID=34905.

Yemen Times, *Yemen slides down the corruption scale*, 2011-12-04, http://www.yementimes.com/defaultdet.aspx?SUB_ID=34901.

Yemen Times, *Armed opposition gaining ground in Taiz*, 2011-11-30, http://www.yementimes.com/defaultdet.aspx?SUB_ID=34894.

Yemen Times, *Yemen's humanitarian situation continues to tumble*, 2011-11-30, http://www.yementimes.com/defaultdet.aspx?SUB_ID=34890.

Yemen Times, *Salafis unite against Shiite Houthi threat*, 2011-11-30, http://www.yementimes.com/defaultdet.aspx?SUB_ID=34896.

Yemen Times, *Republican Guards regain military camp*, 2011-11-22, http://www.yementimes.com/defaultdet.aspx?SUB_ID=34850.

Yemen Times, *11 killed as army battles Al-Qaeda in Abyan*, 2011-11-23, http://www.yementimes.com/defaultdet.aspx?SUB_ID=34849.

Yemen Times, *Snipers in besieged northern town*, 2011-11-21, http://www.yementimes.com/defaultdet.aspx?SUB_ID=34833.

Yemen Times, *400 troops abandon Saleh*, 2011-11-20, http://www.yementimes.com/defaultdet.aspx?SUB_ID=34829.

Yemen Times, *UN review pushed back to 28 November*, 2011-11-20, http://www.yementimes.com/defaultdet.aspx?SUB_ID=34830.

Yemen Times, *Hodeida protestors demand Saleh's prosecution*, 2011-11-18, http://www.yementimes.com/defaultdet.aspx?SUB_ID=34835.

Yemen Times, *Ninety-four killed since UN resolution 2014*, 2011-11-16, http://www.yementimes.com/defaultdet.aspx?SUB_ID=34815.

Yemen Times, *Eleven killed, 40 injured in Taiz*, 2011-11-02, http://www.yementimes.com/defaultdet.aspx?SUB_ID=34778.

Yemen Times, *Political agreement to transfer power in Yemen*, 2011-11-02, http://www.yementimes.com/defaultdet.aspx?SUB_ID=34779.

Yemen Times, *Nexen moots Yemen pullout*, 2011-11-02, http://www.yementimes.com/defaultdet.aspx?SUB_ID=34773.

Yemen Times, *Fresh violence follows Saleh and Muhsen truce*, 2011-10-27, http://www.yementimes.com/defaultdet.aspx?SUB_ID=34735.

Yemen Times, *Intensive army recruitment feeds ongoing conflict*, 2011-10-27, http://www.yementimes.com/defaultdet.aspx?SUB_ID=34740.

Yemen Times, *Women cry for tribal protection*, 2011-10-17,
http://www.yementimes.com/defaultdet.aspx?SUB_ID=34729.

Kartor

AEI CriticalThreats, *Yemen Significant Activities 26 OCT 2011*,
http://www.criticalthreats.org/sites/default/files/Yemen_SITREP_20111026.pdf.

Al-Bab, The Yemeni state and government, *Maps of Yemen*, <http://www.al-bab.com/yemen/maps.htm>.

OCHA, *Yemen - Humanitarian Snapshot as of 1 October 2011*,
http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/map_1100.pdf.

OCHA, *Yemen: Humanitarian Snapshot as of 13 September 2011*,
[http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Yemen%20Country%20Snaps
hot%2013%20Sep%202011.pdf](http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Yemen%20Country%20Snapshot%2013%20Sep%202011.pdf).

OCHA, Regional Office for Middle East, North Africa & Central Asia, *Yemen
Reference Maps*, 2009-11-12 – 2010-02-14, via
[http://ochaonline.un.org/OCHA YemenHome/YemenMapCentre/tabid/6394/lanqua
ge/en-US/Default.aspx](http://ochaonline.un.org/OCHA YemenHome/YemenMapCentre/tabid/6394/language/en-US/Default.aspx).

Yemen, Central Statistical Organisation, <http://www.cso-yemen.org/index.php>.